

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**Збірник тез доповідей
ПІДСУМКОВОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ КУРСАНТІВ, СЛУХАЧІВ
І СТУДЕНТІВ**

Секція №3

Економічні науки

([http:// nangu.edu.ua](http://nangu.edu.ua))

*22 березня 2018 року
м. Харків*

Оргкомітет конференції

Голова оргкомітету – перший заступник начальника Національної академії з навчально-методичної та наукової роботи полковник **Морозов О.О.**

Відповідальний секретар оргкомітету:

науковий співробітник науково-організаційного відділу **Бондаренко О.В.**
(057-739-26-68, 4-68)

Члени оргкомітету:

начальник науково-дослідного центру полковник **Приходько І.І.**;
начальник навчально-методичного центру полковник **Тробюк В.І.**,
начальник факультету №1 полковник **Овчаренко В.В.**;
начальник факультету №2 полковник **Єманов В.В.**;
начальник факультету №3 полковник **Павлов С.П.**;
начальник факультету №4 полковник **Іщенко С.О.**;
заступник начальника Київського факультету з навчально-методичної та наукової роботи підполковник **Белай С.В.**,
начальник відділу по роботі з особовим складом полковник **Драган Ю.А.**;
начальник відділу родів військ та служб полковник **Держач О.В.**;
начальник науково-організаційного відділу підполковник **Морозов І.Є.**

Адреса оргкомітету: 61001, м. Харків, майдан захисників України, 3, Національна академія Національної гвардії України, науково-організаційний відділ.

Контактні телефони: 057-739-26-02, 057-739-26-68.

Електронна адреса: nov_nangu@ukr.net

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори

Секція № 3. Економічні науки

Керівник секції: кандидат економічних наук, доцент **Осипенко С.М.**
Секретар секції: службовець **Сахненко О.І.**

Тематика секції

- напрями вдосконалення нормативного та методичного забезпечення у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- визначення пріоритетів наукової проблематики у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- міжвідомча взаємодія та взаємовідносини серед суб'єктів сил охорони правопорядку щодо інтегрування системи матеріально-технічного забезпечення;
- роль і місце економічних наук у розв'язанні проблем всебічного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- результати наукових досліджень з удосконалення тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку.

УДК 631.158:65.24

Артеменко А.К., аспірант кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Пономарьова М.С.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ВИМОГИ ДО ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПРАЦІ

Про формування мотивації праці можна говорити тільки в тому випадку, якщо актуальні для працівника потреби (інтереси) і здатні їх задовольнити блага зв'язує трудова діяльність. Методом логічного аналізу виділено чотири групи базових потреб, задоволення яких може здійснюватися за допомогою трудової діяльності: потреби в змістовності праці; потреби в суспільній корисності роботи; потреби в засобах існування; статусні потреби [1]. Для ефективного управління мотивацією необхідно: чітко усвідомити модель основного процесу мотивації: потреба – мета – дія – досвід – очікування; знати фактори, які впливають на мотивацію; набір потреб, що ініціюють рух до здійснення мети і умови, при яких потреби можуть бути задоволені.

У сучасній економіці мотивація праці розглядається, як багатокомпонентний фактор ефективності. Чим більше задоволення одержує людина від праці, тим більше користі й суспільству. Формування дієвого мотиваційного механізму на сьогоднішній день є головним завданням підприємства так і держави зокрема [2]. Активно діяти можна тільки тоді, коли ми впевнені, що вибрана тактика забезпечить досягнення бажаної мети.

Існують три основні підходи до вибору мотиваційної стратегії:

1. Стимули і покарання: люди працюють за винагороди – тим, хто добре працює, платять добре, а тим, хто працює ще краще, платять ще більше. Тих, хто не працює якісно – карають.

2. Мотивування через саму роботу: дайте людині цікаву роботу, яка приносить їй задоволення і якість виконання буде високою.

3. Систематичний зв'язок з менеджером: визначайте цілі з підлеглими і дайте позитивну оцінку, коли вони діють правильно та негативну, коли помиляються.

Мотиваційна стратегія, яку слід вибрати, має ґрунтуватись на аналізі ситуації і бажаному стилі взаємодії керівників з підлеглими.

Управління мотивацією здійснюється з використанням таких методів: використання грошей як міра нагороди і стимулів; застосування покарань; розвиток співучасті; мотивація через роботу; винагороди і визнання досягнень; залучення людей до управління; заохочення і винагороди групової роботи. Керівник повинен вирішувати два завдання: знизити рівень незадоволеності

персоналу, удосконалювати регулятори мотивації; збільшити рівень задоволеності, посилити основні мотиватори, які реально підвищують трудову активність працівників.

Регулятори мотивації:

1. Робоче середовище.
2. Винагороди.
3. Безпека.
4. Комфортне робоче місце, низький рівень шуму, ергономіка, дизайн інтер'єру, чистота.
5. Рівень зарплати, справедливі винагороди за результати роботи (премії, акції, дивіденди), соціальні блага (житло, медичне обслуговування, санаторії, спорт, дитячі садки, відпочинок, безкоштовне харчування).
6. Відчуття потреби працівника на підприємстві, повага, визнання керівником і колегами, добрі відносини в колективі.

Система мотивів і стимулів праці має опиратись на певну нормативно-правову базу. Працівник має знати, які вимоги ставляться перед ним, яка буде винагорода при їх отриманні і які санкції будуть застосовуватися у випадку невиконання вимог. Стимулювання праці ефективно тільки у тому випадку, коли органи управління уміють добиватися і підтримувати той рівень роботи, за який платять. Ціль стимулювання – не взагалі спонукати людину працювати, а зацікавити її працювати краще, продуктивніше, ніж це обумовлено трудовими відносинами. Як важлива соціально-економічна категорія заробітна плата в ринковій економіці має виконувати такі функції: відтворювальну – як джерела відтворення робочої сили і засобу залучення людей до праці; стимулюючу – встановлення залежності рівня заробітної плати від кількості, якості і результатів праці; регулюючу – як засіб розподілу і перерозподілу кадрів по регіонах країни, галузях економіки з урахуванням ринкової кон'юнктури; соціальну – забезпечення соціальної справедливості, однакової винагороди за однаковою працю; облікову – як грошовий вираз за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці за тарифними ставками, відрядними розцінками та посадовими окладами [3].

Список використаних джерел.

1. Рябуха М.С. Управління мотиваційним механізмом в системі стимулювання праці / М.С. Рябуха // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету: Зб. Наук.праць. – Біла Церква, 2009. – Вип. 63. – С.97-100.
2. Рябуха М.С. Мотиваційний механізм в структурі економічного механізму підприємницької діяльності / М.С. Рябуха // Збірник тез доповідей ХНЕУ, – № 8. 2009. – С. 80-81.
3. Пономарьова М.С. Політика доходів та організація оплати праці в розвитку соціально-трудових відносин на засадах інституційного забезпечення / М.С. Пономарьова, Л.А. Гаврилук, І.І. Чернега // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 3. – С. 111-126.

УДК 658.526

Аубакірова А.Р., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Шовкун Л.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

РИСИ ТА ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ МАСОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Операційний менеджмент займається розробкою організаційних систем, що забезпечують максимально ефективно використання основних ресурсів виробничого процесу з досягненням основних цілей та з метою отримання максимального ефекту [1]. Виробництво – це процес створення матеріальних благ, необхідних для існування і розвитку суспільства.

Виробничий процес є послідовною зміною стану предмета праці при перетворенні його з матеріалів і сировини в продукт із заздалегідь заданими властивостями, що здійснюється у просторі і часі.

Масове виробництво – являє собою форму організації виробництва, що характеризується постійним випуском строго обмеженої номенклатури виробів, однорідних за призначенням, конструкції, технологічного типу, що виготовляються одночасно і паралельно.

Особливістю масового виробництва є виготовлення однотипної продукції у великих обсягах протягом тривалого часу.

Найважливішою особливістю масового виробництва є обмеження номенклатури виробів, що випускаються. Завод або цех випускають одне-два найменування виробів. Це створює економічну доцільність широкого застосування в конструкціях виробів і взаємозамінних уніфікованих елементів [2].

Окремі одиниці продукції не відрізняються один від одного (можуть бути лише незначні відмінності в характеристиках і комплектації).

Час проходження одиниці продукції через систему відносно мало: воно вимірюється в хвилинах або годинах. Число найменувань виробів у місячній та річній програмах збігаються.

Для виробів характерна висока стандартизація та уніфікація їх вузлів і деталей. Масове виробництво характеризується високим ступенем комплексної механізації та автоматизації технологічних процесів. Масовий тип виробництва типовий для автомобільних заводів, заводів сільськогосподарських машин, підприємств взуттєвої промисловості і ін.

Значні обсяги виробництва дозволяють використовувати високопродуктивне обладнання (автомати, агрегатні верстати, автоматичні лінії). Замість універсальної оснастки використовується спеціальна [4].

Ретельна розробка технологічного процесу, застосування спеціальних

верстатів та оснастки дозволяють використовувати працю вузькоспеціалізованих робітників-операторів. Разом з тим широко використовується праця висококваліфікованих робітників-наладчиків. Основними відмітними рисами масового виробництва є: – високий ступінь спеціалізації виробництва; – безперервність виробничого процесу; – автоматизація технологічного процесу; – стандартизація і уніфікація деталей, вузлів і агрегатів; – диспетчеризація виробництва; – автоматизація контролю якості продукції.

У порівнянні з серійним і одиничним цей тип виробництва має ряд переваг: – з'являється можливість впровадження заздалегідь розробленого технологічного процесу, застосування спеціалізованого устаткування і розміщення його по ходу технологічних операцій; – створюються умови для підвищення продуктивності праці робітників, які обслуговують спеціалізоване обладнання, зростання їх кваліфікації; – спрощується розробка планів і норм у виробництві, організація обліку та управління [3]. Функцією організації виробництва є визначення конкретних значень параметрів технологічного процесу на основі аналізу можливих варіантів і вибору найбільш ефективного з них у відповідності до мети та умов виробництва [4].

Разом з тим масове виробництво має ряд недоліків. Головними з них є орієнтація не на конкретного споживача і його вимоги, а на середні стандарти та труднощі перебудування виробництва, пов'язані із застосуванням значної кількості спеціального обладнання. Щоб усунути недоліки масового виробництва, необхідно поєднувати методи великосерійного та масового виробництва. Отже, змішаний метод є найбільш перспективним методом організації виробничих процесів [5]. Аналізуючи роботу будь-якої організації, фактично завжди можна виділити два основних види діяльності, які існують паралельно: поточні, повторювані процеси (операції) і проекти. Для будь-якої діяльності потрібні ресурси, вона виконується людьми й відповідно потребує планування й контролю. Основними відмінностями цих двох видів діяльності є те, що процеси мають повторюваний, циклічний характер, а проекти спрямовані на досягнення унікальних цілей у певний термін [6].

Список використаних джерел.

1. Пономарьова М. С. Удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві в умовах зростання його конкурентостійкості / М. С. Пономарьова, А. С. Фесенко // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. – 2017. – № 2. – С. 99-109

2. Антонов, Н.Л., Морозова, Л.С. Основи сучасної організації виробництва. Підручник. – М.: Видавництво «Справа і Сервіс», 2004. – 432с.

3. Організація виробництва і управління підприємства: Підручник / Туровцев, О.Г., Бухалков, М.І.; Под ред. О.Г. Туровця. – 2-ге вид. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 544 с.

4. Пономарьова М.С. Організація виробництва як основний елемент ефективного розвитку АПК / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2013. – № 8. – С. 127-131.

УДК 331.101.262

Беспалько А.В., курсант 515 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Гончаренко Н.Г., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

РИНОК ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ

В діяльності будь-якого підприємства, установи, організації вирішальна роль належить якісному підбору кваліфікованих працівників та ефективному використанню їх праці. То ж роль трудових ресурсів для належної організації трудового процесу є вкрай важливою, а кінцеві фінансові показники мають пряму залежність від ефективного їх використання. Важливу роль в даному випадку відіграє питання зайнятості населення та подолання безробіття в країні. До того ж ця проблема є ключовою і для економіки країни в цілому.

Як відмічає Гончаренко Н.Г. «Аналізуючи ситуацію, що склалась в економічному розвитку країни, слід відмітити ряд негативних факторів, які не дають можливості зростати основним економічним показникам. За останні десять років ми спостерігаємо скорочення ВВП, рівня зайнятості населення, зростання цін та інше.

Все це призводить до необхідності знаходження можливих шляхів виходу економіки з даного кризового явища. Слід відмітити, що серед можливих заходів одним з найголовніших на сьогоднішній день є пожвавлення кон'юнктури ринку. Досягти цього можливо лише за умов повної зайнятості» [1, с. 41].

Федунчик Л.Г. вказує, що «Стан ринку праці та процеси у сфері зайнятості населення належать до соціально-економічних параметрів, що визначальним чином впливають на суспільний розвиток і конкурентоспроможність національної економіки. З одного боку, ринок праці – елемент економічної системи, від якого залежать вектор і темпи макроекономічної динаміки, а з іншого – він опосередковує вплив макроекономічної політики та макроекономічного розвитку на добробут населення та стан багатьох соціальних процесів, зокрема забезпечує розподіл винагороди за працю. Ринку праці належить важлива роль у забезпеченні успіху ринкових реформ» [2, с. 39].

Зважаючи на дані обставини необхідно розглянути можливі шляхи до забезпечення зайнятості населення, а головне до загального зростання

продуктивності праці – як ключового показника ефективно працюючої економіки. В цьому напрямку важлива роль належить мотиваційним чинникам до ефективної праці.

«Головною проблемою, для всіх підприємств, на сучасний час є питання виробництва продукції яка була б конкурентоспроможною. Тобто створений продукт повинен відповідати двом основним співставним товару ціна-якість. Створення такого продукту і буде однією з умов підвищення конкурентоспроможності самого підприємства» [3, с. 298-299].

Список використаних джерел

1. Гончаренко Н. Г. Аналіз динаміки зайнятості населення України / Н. Г. Гончаренко // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. – 2016. – № 2. – С. 41-47. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2016_2_7.
2. Федунчик Л. Г. Ринок праці в Україні: проблеми та напрями їх вирішення / Л. Г. Федунчик // Ринок праці та зайнятість населення. – 2016. – № 2. – С. 31-34. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_2_8.
3. Гончаренко Н. Г. Матеріальне стимулювання праці як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємства / Н. Г. Гончаренко // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. – 2016. – № 1. – С. 295-300. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2016_1_35.

УДК 35.071

Блудов Ю.І., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Шаповал О.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

ПРЕДМЕТНА ОБЛАСТЬ ТЕОРІЇ ПУБЛІЧНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Публічна управлінська діяльність – це багатопланове утворення. Предметна область публічної управлінської діяльності окреслена основними поняттями: держава, політика, публічне управління й влада.

Показано, що публічне управління втілює в собі взаємодію держави та суспільства, а також взаємодію з різними елементами соціальної системи.

Держава – інститут публічної (політичної) влади й суспільний інститут, вища форма організації сучасного суспільства.

Досліджено, що предметом публічного управління є: функціональний аналіз держави, діяльність її органів влади як політико-правового інституту

управління суспільством і утворених відповідних політико-правових і соціальних відносин.

Публічне управління – регламентована законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність суб'єктів публічного управління, спрямована на здійснення законів та інших нормативно-правових актів шляхом прийняття адміністративних рішень, надання встановлених законами адміністративних послуг.

Показано, що адміністрування - це прерогатива виконавчих органів влади або чиновника (державний службовець).

Публічна влада надає керівнику змогу в межах закону і власних повноважень приймати будь-які управлінські рішення. Здійснюючи ці повноваження, органи виконавчої влади видають підзаконні акти (наприклад акти уряду чи акти органів виконавчої влади органів місцевого самоврядування).

Публічна сфера – це простір, у межах якого реалізуються відносини між громадянським суспільством як системою здебільшого горизонтально побудованих структур, що слугують для формування та захисту групових інтересів, і політичною владою, її юридичними, силовими й адміністративними інститутами.

Доведено, що специфічною особливістю публічної сфери є те, що у відкритому зіставленні поглядів відбувається “притирання” різних груп інтересів і в діалозі з державною владою формується громадянська позиція.

Публічна адміністрація є сукупністю державних і недержавних суб'єктів публічної влади, ключовими структурними елементами котрої є, по-перше, органи виконавчої влади і, по-друге, виконавчі органи місцевого самоврядування.

Обґрунтовані функції публічної адміністрації:

- управління суспільством у цілому;
- управління у сфері економіки (забезпечення матеріальних і духовних потреб усіх членів суспільства);
- управління у сфері соціальних відносин (соціальна сфера життя суспільства включає в себе працю, охорону здоров'я, освіту, науку, культуру, національні та релігійні взаємовідносини, соціальне та пенсійне забезпечення);
- управління у сфері адміністративно-політичній (внутрішня і зовнішня політика);
- управління в галузі культури та ідеології (до неї відносять конституційні норми про свободу слова, друку, інформації, наукової, творчої та викладацької діяльності, захист пам'яток історії та культури);
- управління у сфері особистого життя людини (регулювання особистого життя людини державою мінімальне і можливе лише в тих межах, коли воно отримує суспільне значення (виховання дітей, моральних норм).

Отже, публічне управління – це пошук найкращого способу використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей суспільного розвитку, спільно організований урядом, представницькою владою та громадянським суспільством.

Публічне управління – це владний вплив на життєздатність людей з боку органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських організацій шляхом застосування сукупності методів (економічних, адміністративних, інформаційно-психологічних та ін.) з метою досягнення цілей суспільного розвитку.

УДК 312.206.102

Божко А.Ю., курсант 515 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, солдат;
Науменко М.О., доктор філософії економічного напрямку, доцент, професор кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВІЙСЬКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Успішне виконання тактичних і стратегічних завдань військовими підрозділами Національної гвардії України виявляється можливим лише за наявності ефективної системи внутрішнього контролю. Функціонування такої системи відбувається в рамках процесу організації внутрішнього аудиту. Так і основні функції організації внутрішнього аудиту як протидія корупції, аналіз фінансово-господарської звітності, моніторинг кадрової політики сприяють належній організації економічної діяльності як складової частини тилового забезпечення військових підрозділів Національної гвардії України.

Метою дослідження є вдосконалення системи внутрішнього контролю на основі аналізу механізмів організації внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України.

Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні задачі:

- аналіз законодавчих актів і нормативних документів внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України;
- структуризація етапів процесу здійснення внутрішнього аудиту військових підрозділів;
- дослідження підконтрольних суб'єктів внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України.

Військове формування пов'язане з такою обов'язковою процедурою, як

планування. У військовій діяльності з метою ефективного подальшого виконання бойових завдань здійснюється планування розподілу ресурсного забезпечення військових підрозділів.

В результаті аналізу автором знайдено певні проблеми стосовно розуміння природи внутрішнього аудиту військового підрозділу:

- 1) змішання понять внутрішнього аудиту та внутрішнього контролю;
- 2) невизначеність категорій внутрішнього аудиту;
- 3) відсутність конкретності та повноти категоріального апарату.

Програма внутрішнього аудиту військових підрозділів реалізується шляхом збору аудиторських доказів із застосуванням методів, методичних прийомів і процедур, що забезпечують обґрунтованість висновків за його результатами. Результатами аудиторської перевірки є два основних документи: план аудиторської перевірки і програма перевірки. Формат та обсяг документування визначають такі аспекти, як розмір та складність підприємства, що перевіряється, суттєвість, обсяг іншого документування та обставини конкретного завдання з аудиту.

Комплекс дій, спрямованих на формування планів проведення внутрішнього аудиту військових формувань НГУ, сприяє запобіганню корупції та підвищенню загального рівня організації функціонування військових підрозділів.

Наукова новизна даного дослідження визначається систематизацією механізмів організації внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України.

Практичне значення полягає в рекомендаціях керівництву військових підрозділів стосовно здійснення внутрішнього контролю.

Подальшим напрямком даного дослідження може виступати розроблення методики оцінки ефективності організації внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України.

Таким чином, в даному дослідженні були вирішені наступні наукові та практичні завдання.

1. Були проаналізовані законодавчі акти і нормативні документи внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України такі, як Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ та Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України, а також Стандарти внутрішнього контролю в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

2. Виконано структурування етапів процесу здійснення внутрішнього аудиту військових підрозділів, внаслідок яких формується програма внутрішнього аудиту військових підрозділів.

3. Виділено та детально проаналізовано основні групи підконтрольних суб'єктів внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України.

УДК 353.359

Борисюк О.С., курсант Київського факультету Національної академії Національної гвардії України; **Кравченко Н.М.**, старший офіцер навчально-методичного відділення Київського факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ЕКОНОМІКУ

Вплив військових конфліктів на економіку має ряд негативних наслідків: руйнація виробничих потужностей, інфраструктури, транспорту, втрата здатності використання земель внаслідок обстрілів, мінування, забруднення; виїзд робочої сили з території країни, втрати цивільного населення, працевлаштування зупинка або втрата контролю над підприємствами в зоні конфлікту.

Збройні конфлікти тим чи іншим чином впливають на всі сфери життя, зокрема:

- **Видатки уряду.** У всіх випадках збройні конфлікти призводили до зростання показника видатків уряду на душу населення. Витрати на безпеку та оборону, а також на ремонт та відбудову інфраструктури, що руйнується внаслідок бойових дій, обмеження в'їзду чи у вигляді заморожування активів.

- **Внутрішні та зовнішні інвестиції.** Збройний конфлікт впливає як на внутрішніх, так і на іноземних інвесторів, виводять капітал за кордон або переносять виробничі потужності в інші регіони країни. Збройні сутички здійснюють негативний вплив одразу як на фінансові, так і на реальні інвестиції, фондові ринки та ринки цінних паперів, що розриває економічні та інвестиційні зв'язки між територіями в рамках однієї держави та відбивається на національній статистиці.

- **Національна валюта.** Збройні конфлікти позначаються на курсі національної валюти найвищі показники девальвації національної валюти в перший рік конфлікту. Девальвація національної валюти є одним з постійних наслідків збройних конфліктів незалежно від наявності ефекту для всіх інших макроекономічних показників, що аналізуються в матеріалі, в більшості випадків девальвація обмежується періодом від одного до трьох років після завершення конфлікту, його наслідки можна подолати або компенсувати, наприклад, за рахунок інших ринків.

- **Показники зовнішнього боргу.** Негативний вплив обумовлений відтоком іноземного капіталу з країни, що спрямовуються як на оборонні видатки, так і на відновлення інфраструктури після бойових дій. Перший рік конфлікту збільшується зовнішній борг, обсягом інвестицій та зовнішньої допомоги державі що постраждала внаслідок конфлікту, збройний конфлікт у багатьох випадках призводить до скорочення програм допомоги розвитку, що вимагає

Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.

22 березня 2018 р., м. Харків

компенсації потреб за рахунок збільшення суверенних запозичень.

- **Експорт.** Руїнація експортних потужностей, транскордонним обмеженням переміщення товарів, торговельною блокадою, негативний ефект є актуальним для сировинних економік лише протягом перших двох років. Після цього відбувається адаптація експортних секторів з відновленням тренду зростання.

- **Імпорт.** Скорочення імпорту зумовлено падінням споживчого попиту, зниженням купівельної спроможності населення, що зазвичай супроводжує збройний конфлікт. Призводить до інфляційного стрибка, товарів іноземного походження, зростання цін на імпортні товари призводить до скорочення імпорту.

Сучасний світ важко уявити без воєн чи збройних конфліктів. У науковій літературі домінує погляд, що в їх основі лежать економічні чи політичні чинники, зокрема внутрішні соціальні напруження, етнічні поділи, територіальні претензії, відчуття внутрішньої загрози, опозиційна діяльність, а також ідеологічні чинники, до яких відносять елементи політичної системи, релігії, історичне минуле та расову дискримінацію.

Підсумовуючи вищезазначене, слід сказати, що подолання впливу збройного конфлікту може бути досягнуто шляхом реформ в секторі економіки з покращенням інвестиційного клімату та рівня захисту інвестицій та прав власності. Слід звернути увагу на ризики пост-конфліктного торговельного дисбалансу: коли імпорт демонструє зростання, а експорт – падіння.

УДК 657.1.012.1

Гаврюк В.В., слухач 756 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор;
Каплун С.О., кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

РОЗРОБКА АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВАРІАНТУ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ

Речове забезпечення – важлива складова частина матеріального забезпечення військовослужбовців Національної гвардії України. Воно займає одне з головних місць у задоволенні культурних і побутових потреб особового складу і має велике значення для збереження здоров'я і підтримки високого морального стану військовослужбовців.

Але на сьогоднішній день існує дуже серйозна проблема що ускладнює

діяльність служб тилу військових частин Національної гвардії України – невизначеність нормативних керівних документів або взагалі їх відсутність з деяких питань.

У діяльності служб тилу Національної гвардії України на сьогоднішній день існує дуже серйозна проблема – недосконалість існуючої методики оцінювання стану військового тилу військової частини внутрішніх військ, яку було визначено наказом МВС України № 186 від 23.05.1997 року „Керівництво з оцінювання бойової та гуманітарної підготовки, морально-психологічного стану військової дисципліни, стану озброєння та військової техніки, стану військового тилу, медичного забезпечення у внутрішніх військах МВС України”.

Суть проблеми полягає в тому, що основні положення даної методики було визначено, ще за радянських часів, а в 1997 році її було тільки перекладено українською мовою, внесено деякі несуттєві правки та впроваджено наказом МВС України № 186 від 23.05.1997 року. Таким чином на сьогоднішній день дати об’єктивну оцінку, наприклад речовій службі військової частини за цією методикою неможливо.

Провівши системний аналіз показників що характеризують якість речового забезпечення у військових частинах Національної гвардії України та інших збройних формувань нами було розроблено та обґрунтовано пропозиції щодо альтернативного варіанту оцінювання стану речового забезпечення військової частини Національної гвардії України під час виконання службово-бойових завдань.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення оцінювання стану військового тилу військової частини внутрішніх військ.

УДК 355.4:422:343.3

Гдутьський С.В., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Гафуров О.В., кандидат технічних наук, старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗБЕРЕГАННЯ РЕЧОВОГО МАЙНА

За організацію збереження речового майна у військової частині відповідає начальник речової служби, що організує збереження майна через начальника речового складу, командирів і старшин підрозділів.

Основними заходами щодо збереження речового майна є:

- правильний підбір, призначення на матеріально-відповідальні посади,

навчання і виховання кадрів;

- правильне обладнання і належне утримання складських приміщень;
- правильне розміщення та укладка предметів на час збереження;
- систематичне спостереження за майном, що зберігається, і дотримання правил по зберіганню окремих предметів (перекладка, очищення, сушіння, технічне обслуговування, боротьба зі шкідниками речового майна);
- впровадження в практику роботи складів засобів механізації, комплексного, пакетного і контейнерного способів зберігання;
- належна охорона і дотримання правил пожежної безпеки;
- раціональне планування та обладнання території складу, а також підтримання його в чистоті та порядку, справність огорожень, надійність системи охорони складу;
- ретельна перевірка кількості і якості прийнятого на збереження майна;
- точний облік майна, що зберігається, відповідно до вимог керівних документів;
- правильна організація видачі майна і своєчасне освіження його запасів;
- створення необхідних умов збереження для кожного виду майна: температура, відносна вологість, вентиляція та освітлення.

УДК 37.014.54

Господинько Г.А., студентка 563М навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Сахненко О.І.**, старший викладач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

На рубежі ХХ – ХХІ століть у найрозвиненіших країнах світу прискорення темпів науково-технічного прогресу і підвищення продуктивності праці значною мірою зумовлені формуванням якісно нової економіки – економіки знань. Переміщення інтелекту та наукових знань в центр основних чинників стійкого економічного зростання стали причиною концентрації уваги сучасних дослідників на проблемі становлення економіки знань, яка сьогодні розглядається в якості гаранта поступального руху суспільства, побудови конкурентної економіки, задоволення постійно зростаючих потреб людей та зміцнення соціальної згоди. Саме пріоритетність розвитку науки і освіти як гаранта просування в майбутнє, побудови конкурентної, соціально орієнтованої економіки – економіки знань – на сьогоднішній день визнали вже всі високорозвинуті країни світу.

Вагомий внесок в дослідження питань інновацій та інноваційної діяльності внесли провідні вітчизняні вчені Л. Антонюк, В. Василенко, В. Геєць, С. Кацура, Б. Патон, В. Савчук, В. Шматько, а також зарубіжні вчені-класики інноваційної теорії П. Друкер, М. Портер, К. Фрімен, Й. Шумпетер та ін.

За даними експертів Світового банку економіка знань складається з чотирьох основних елементів: освіта та навчання, що характеризують наявність освіченого та професійно підготовленого населення, здатного до продукування, розподілу та використання знань; динамічна інноваційна інфраструктура, характеризується наявністю інформаційних та комунікаційних технологій, здатних забезпечити поширення та обробку інформації; економічні стимули та правовий режим, економічне середовище, що сприяє вільному руху знань, їх впровадженню та розвитку підприємництва; інноваційні системи – мережа дослідних центрів, вищих навчальних закладів, приватних фірм та організацій, що займаються продукуванням нових знань та їх застосуванням.

Інтелектуальний, освітній, культурно-психологічний потенціал, здоров'я є ключовими елементами розвитку людського капіталу та становлення економіки знань, а розробка та реалізація широкомасштабної довгострокової стратегії модернізації системи освіти та науки стає базовою передумовою відтворення, нагромадження і примноження людського капіталу в Україні.

Одна із найзначніших конкурентних переваг України на шляху до розбудови економіки знань – високий рівень освіченості її громадян. Так, 45% української робочої сили мають вищу освіту, і за цим показником Україна посідає п'яте місце серед 37-ми країн світу. Саме завдяки цьому Україна зможе впровадитися в світове товариство як країна, що може генерувати нові знання та інновації. І саме для створення сприятливих умов формування та запобігання втрат людського капіталу на державному рівні визначені пріоритетні напрями реформування вищої освіти: забезпечення інноваційного характеру розвитку вищої освіти; забезпечення оптимізації структури вищої освіти та обсягів підготовки й перепідготовки кадрів для потреб інноваційного розвитку економіки; реалізація кадрової стратегії галузі, спрямованої на збереження і розвиток наукових та педагогічних шкіл; впровадження об'єктивної оцінки наукової та педагогічної діяльності; розширення доступу до вищої освіти та сприяння соціальному захисту учасників соціально-виховного процесу; удосконалення мережі ВНЗ, укрупнення ВНЗ на регіональному рівні шляхом їх об'єднання та створення університетів регіонального типу; перегляд змісту освіти, державних стандартів, кваліфікацій у контексті входження освіти України в Європейський освітній простір.

Україна володіє високорозвиненим науковим потенціалом, який спроможний ефективно розв'язувати актуальні проблеми суспільного розвитку та вирішувати сучасні інноваційні завдання. Інтелектуальний потенціал України,

незважаючи на негативні наслідки соціально-економічних трансформацій, які мали місце до середини 90-х років минулого сторіччя, й дотепер лишається досить потужним.

Чисельність науковців в нашій державі складає близько 0,54% від чисельності економічно активного населення (за чисельністю дослідників – 0,41%). Забезпеченість науковими кадрами в Україні й зараз відповідає рівню таких європейських країн, як: Іспанія, Польща, Чехія, Угорщина, однак більш як вдвічі менше за середнє значення цього показника в західноєвропейських країнах.

Незважаючи на скорочення кількості вчених, Україна й досі посідає одне з перших місць в Європі за часткою науковців серед працездатного населення. Однак, влада України, починаючи з часів проголошення її незалежності й дотепер, не спромоглася забезпечити прогресивний розвиток наукової діяльності в країні, що ставить під загрозу успадкований нею величезний радянський науковий потенціал.

Таким чином, перехід до суспільства знань вимагає зміни економічної політики, головним напрямком якої стає розвиток людського капіталу. В умовах глобалізації, економіка знань стає найбільш перспективною моделлю соціального та господарського розвитку, що в своїй основі має зростання ролі науки та освіти для суспільного прогресу.

УДК 336:355

Заєць А.В., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Шаповал О.А.**, курсант 516 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Василенко В.П.**, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

ОБҐРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНІ

Сучасна політична ситуація, що склалася в країні, обумовлює необхідність перегляду засад структурного формування та розвитку НГУ. Для вирішення цих питань необхідна значна кількість бюджетних коштів та спеціального фонду. На жаль, у зв'язку з тяжкою економічною ситуацією в державі НГУ виділяється недостатня кількість коштів на їх реформування та розвиток [1]. У зв'язку з вищезазначеним та тим, що ринкові відносини змінилися майже в усіх сферах народного господарства ми можемо спостерігати як військові формування беруть участь у, нібито не властивих, на перший погляд, для них

завданнях. Особливо акцентується увага на зазначеній проблемі з розрахунку на те, що на сьогоднішній день в Україні досить гостро постало питання економічної кризи, а отже і роль держави в економіці, необхідність її впливу на господарську діяльність суб'єктів господарювання, підстави і межі допустимого державного втручання в неї набули найбільшої актуальності. Саме тому НГУ здійснюють господарську діяльність з метою одержання додаткових джерел фінансування військ для підтримання на належному рівні їх бойову та мобілізаційну готовність.

На розширення масштабів господарської діяльності у військах спрямовано розробка та затвердження Командуючим НГУ відповідної Інструкції [2]. Згідно з цим документом для заходів господарської діяльності, які планується здійснити у військової частині, необхідно проводити обґрунтування їх економічної ефективності. Запропоновано для проведення даного обґрунтування з окремих заходів господарської діяльності (наприклад, ведення підсобного господарства, утримання хлібопекарні та інших) використовувати метод «витрати – обсяг виробництва – прибуток» [3].

Розглянуто основні положення методу „витрати – обсяг виробництва – прибуток”, які використано для побудови методики оцінки економічної ефективності відповідного заходу у військової частині. Суть методу є у пошуку точки нульового прибутку, або точки беззбитковості, що означає, що валовий доход від продажі продукції дорівнює його валовим витратам. Тобто потрібно визначити такий мінімальний обсяг виробництва, починаючи з якого виробник не несе збитків.

При оцінці ефективності відповідних заходів треба розглядати два варіанта: перший варіант – виготовлення конкретного виду товару проводити у військової частині; другий варіант – закупівля товару здійснюється за ринковими цінами. Обґрунтовано показник оцінки економічної ефективності здійснення виробництва товару у військової частині, та порядок прийняття рішення на основі його величини.

Запропонована методика дозволяє досить об'єктивно проводити оцінку економічної ефективності заходів господарської діяльності у військової частині та приймати по ним обґрунтовані рішення.

Список використаних джерел.

1. Біла книга 2016: Національна гвардія України [Електронний ресурс]: Головне управління Національної гвардії України 2016 року / Режим доступу: <http://ngu.gov.ua/ua/bila-knyga-ngu>. – Назва з екрана.

2. Наказ Командувача НГУ МВС України №535 від 19.09.2015 року «Про затвердження Інструкції про здійснення договірної роботи, облік та використання коштів, отриманих від господарської діяльності, у територіальних управліннях, з'єднаннях, військових частинах, вищих

навчальних закладах, навчальних військових частинах (центрах), базах, установах та закладах Національної гвардії України».

3. Економіка підприємства: Підручник [Текст] / За загл. ред. С.Ф. Покропівний. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.

УДК 338.14.12

Кисляк І.Ю., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Товма Л.Ф.**, кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан

КОНЦЕПЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ЗАХОДІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Військова міцність держави базується не стільки на кількості військової техніки та майстерності бійців, скільки на організації складного процесу тилового забезпечення всім необхідним. Логістичне забезпечення НГУ – це комплекс заходів, спрямованих на задоволення фінансових, матеріально-технічних, господарських, транспортних, торговельно-побутових та інших потреб. Військова логістика НГУ – це система постачання підрозділів гвардії всім необхідним для нормального її існування, тобто чітка, безперебійна система постачання діючої армії боєприпасами, військовою технікою, обмундируванням, продуктами харчування, медикаментами, паливно-мастильними матеріалами та управління їх переміщенням для досягнення успіхів поставлених завдань.

Основною проблемою життєздатності таких структур в сучасних умовах, коли ринок ще не повністю адаптований під військову ситуацію, є створення та реалізація механізму логістичного забезпечення підрозділів.

Під час військових дій на території України у 2014 році Управління тилом НГУ в силу об'єктивних причин не своєчасно забезпечило підрозділи амуніцією, формою одягу та продуктами харчування. Допомогу на перших порах надавали волонтерські об'єднання.

Слід зазначити, що для побудови надійних та гнучких транспортно-логістичних каналів та схем забезпечення військових баз, пропонується запозичати успішний досвід цивільної логістики на даному етапі розвитку логістики тилу в НГУ.

Для формування мережі постачання підрозділів НГУ в районах бойових дій пропонується концепція розміщення основних пунктів управління і забезпечення. Область пункту логістичного управління і забезпечення задається певним географічним сектором, в якому розміщений основний контингент

підрозділів НГУ. Область пункту логістичного управління і забезпечення поділяється на три зони: ближню, середню і дальню.

Конкретні параметри областей функціонування системи логістичного управління і забезпечення конкретизуються рівнем доступу до таких пунктів і місцем розташування підрозділів НГУ і характером виконання завдань.

Розглядаючи питання розміщення основних пунктів управління і постачання у специфічних зонах України для забезпечення потреби у комплексному обслуговуванні, за доцільне використати системний підхід на основі поєднання декількох методів визначення місця та кількості логістичних центрів для мережі забезпечення в районах ведення бойових дій.

Список використаних джерел.

1. Воркут Т.А. Удосконалення підходів до нормування перевізного процесу в проектах логістичних систем / Т.А. Воркут, О.Є. Білогог // Управління проектами, системний аналіз і логістика: Науковий журнал. Вип. 6. – К.: НТУ. 2009. – с. 67-71.

2. Крикавський Є.В. Застосування концепції логістики у нетрадиційних сферах // Вісника Національного ун-ту «Львівська політехніка». Логістика № 446. – Львів, Вісника Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2002. – С. 114 – 120.

УДК 658.4.1

Кісса О.С., курсант 514 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Зозуля А.В., кандидат військових наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Для успішного ведення бойових дій і виконання поставлених бойових завдань війська необхідно ретельно готувати. Підготовка військ – це великий комплекс заходів від усестороннього навчання і забезпечення кожного військовослужбовця до досягнення повної готовності підрозділів (частин, з'єднань).

У цьому комплексі дуже важливе місце займає система забезпечення військ як в мирний час, так і у воєнний час, особливо при веденні бойових дій. Забезпечення військ матеріальними засобами включає в себе комплекс заходів по:

- визначенню потреби і витребуванню матеріальних засобів, розподілу виділених ресурсів;
- організації отримання матеріальних засобів;

- застосуванню, нормуванню та витраті матеріальних засобів;
- фінансовому плануванню закупівлі матеріальних засобів.

У комплекс заходів по забезпеченню матеріальними засобами також включаються планування, накопичення, утримання встановлених запасів та їх ешелонування, обслуговування та ремонт технічних засобів, транспортування матеріальних засобів всіма видами транспорту, підготовки, розміщення і переміщення складів, підтримання живучості всієї системи забезпечення як в мирний, так і у воєнний час.

Військові частини, окремі батальйони, які входять у склад з'єднань, наказом командира з'єднання можуть прикріплятись на всі види забезпечення до найближчої частини з'єднання, яка веде самостійно військове господарство. У військових частинах, що перебувають на забезпеченні у інших військових частинах, господарська діяльність організується відповідно до діяльності, яка ведеться підрозділами цих частин.

Норми та особливості забезпечення військових частин та з'єднань озброєнням, бойовою та іншою технікою, боєприпасами, паливом та іншими матеріальними засобами, а також порядок зберігання, експлуатації (використання) і ремонту озброєння, бойової та іншої техніки визначаються відповідними наказами (директивами), положеннями, настановами керівництва військ.

Найважливішими завданнями командирів, начальників та усього особового складу військових частин та з'єднань є: постійний розвиток військового господарства, впровадження наукової організації праці при його веденні, постійне поліпшення матеріально-побутових умов та задоволення культурних потреб.

У рамках реалізації заходів щодо матеріально-технічного забезпечення військової безпеки найважливіше значення має фінансово-економічне забезпечення військ, під яким розуміється система заходів, що організовуються і проводяться з метою своєчасного і повного задоволення військ (сил) грошовими коштами та оптимізації їх використання для досягнення високої боєздатності і боєготовності.

Процес управління матеріально-технічним забезпеченням військ здійснюється в інтересах того, щоб, мобілізуючи додаткові джерела фінансування, своєчасно і повністю, в межах встановлених норм забезпечити грошовими коштами всі потреби військ, законне, оптимальне доцільне їх використання в цілях забезпечення високої бойової і мобілізаційної готовності військ, вирішення соціальних та інших проблем.

Необхідною умовою вирішення завдання матеріального забезпечення військ є достатнє фінансування військової організації, тому їх чисельність, організаційно-штатна структура, технічна озброєність, принципи комплектування, навченість особового складу та його морально-психологічний стан, іншими словами - їх боєготовність і боєздатність, багато в чому залежать

від величини і структури оборонного бюджету, розподілу асигнувань за напрямками діяльності та конкретними програмами.

Таким чином, побудова міцної української держави є немислимою без ефективного реформування військових підрозділів Національної гвардії України та приведення їх до міжнародних норм та стандартів. Центральною ланкою цих норм і стандартів є регламентація системи матеріального забезпечення військових підрозділів.

Подальшим напрямом дослідження може виступати удосконалення управління системою матеріального забезпечення Національної гвардії України та приведення її до стандартів НАТО.

УДК 330.341.2

Кобиляцький В.В., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Морозова Л.В.**, старший викладач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Перетворення України на високорозвинену державу передбачає зміну економічного курсу країни, для чого необхідно, щоб держава на якісно новій основі посилила свою економічну функцію та реалізувала крупномасштабні заходи щодо забезпечення модернізації економіки. Країна не має іншого виходу, крім модернізації та радикального підвищення ефективності національної економіки, враховуючи небезпечні тенденції в Україні, які негативно впливають як на потенціал економічного зростання, так і створюють додатковий фінансовий тиск на економіку. Успішна модернізація економіки є запорукою динамічного та демократичного розвитку країни, який повинен привести до скорочення відставання України від розвинутих країн світу та закласти підвалини до постійного оновлення економіки в майбутньому.

Метою написання цієї тези є обґрунтування стратегічних напрямів модернізації економіки України. Модернізація української економіки має бути спрямована на побудову високоефективної конкурентоспроможної динамічної соціально орієнтованої економічної системи, в якій економічний розвиток забезпечується насамперед за рахунок розширення застосування інноваційних технологій, раціонального використання людського потенціалу на базі збільшення та підвищення якісного рівня експортного потенціалу й інтеграції у світогосподарські зв'язки, розширення ємності та збалансованості внутрішнього ринку. Структурна

трансформація національної економіки має спрямовуватися на максимально ефективне використання всіх видів економічних ресурсів і повинна виконувати активну функцію щодо перебудови відтворювальних пропорцій у національній економіці, оптимізації співвідношення різних її секторів – споживчого, інноваційного, енергосировинного та інфраструктурного.

У світовому господарстві сталими тенденціями є збільшення часток споживчого сектора, інвестиційно-інноваційного, а також відносно скорочення енергосировинного та інфраструктурного секторів. Динамічне зростання національної економіки у світлі посилення глобалізаційних процесів вимагає від України постійних зусиль, спрямованих на реальне забезпечення: – макроекономічної стабільності як передумови економічного зростання, інвестицій, фіскальної стабільності в контексті довгострокових демографічних тенденцій та зростання інтенсивності міжнародних потоків товарів, послуг, капіталу та робочої сили; – адекватного клімату для підприємництва та інноваційної діяльності, важливим елементом якого є підтримка наукових досліджень і дослідно-конструкторських робіт і розробок.

Державна політика у сфері модернізації економіки повинна бути складовою загального механізму модернізації економіки, який передбачає вирішення трьох взаємопов'язаних проблем, а саме: модернізація державної економічної політики, модернізація виробничо-технологічної бази економіки, модернізація системи соціального захисту населення в широкому розумінні цього слова. Інструментом модернізації є здійснення низки реформ, спрямованих на запровадження найбільш ефективних принципів, механізмів та форматів управління економічними процесами в країні. Кінцевим якісним результатом економічної модернізації має стати реальне скорочення розриву між Україною та країнами з розвинутою ринковою економікою. Показником успішності такого процесу має стати скорочення відставання України за рівнем доходу (ВВП) на душу населення від розвинутих країн та зростання індексу людського розвитку. Ключове значення для розв'язання сучасних економічних проблем України мають реформи, які повинні бути спрямовані на те, щоб запровадити найбільш ефективну систему державного управління процесами модернізації економіки в країні на основі інтегрального поєднання економічної ефективності, соціальної справедливості, ресурсної збалансованості та екобезпеки.

Успішність реформ у державі можна визначити такими умовами: 1) детально розроблена стратегія (концепція) реформ (тобто чітке визначення пріоритетних напрямків дій, засобів та механізмів досягнення поставлених цілей, адекватна оцінка пов'язаних з реформами фінансових та соціальних витрат); 2) чітка тактика реформування; 3) уміння швидко та адекватно реагувати на непередбачені зміни внутрішнього та зовнішнього середовища з тим, щоб на рівні держави забезпечити неперервність, послідовність та ефективність

трансформаційного процесу; 4) сприятливе середовище для реформування.

У сучасних умовах державне регулювання модернізаційних та інноваційних процесів можна здійснювати за такими основними напрямками:

– створення сприятливого середовища для поштовху модернізаційних процесів в національній економіці через законодавчу базу, податкову, бюджетну, амортизаційну, грошово-кредитну політики, систему пільг, санкцій тощо;

– безпосереднє фінансування та реалізація інноваційних проектів державою (в тому числі створення державних інноваційних структур);

– сприяння розвитку науки та взаємодії її із виробничою сферою, зростання рівня фінансування науки, відновлення мережі науково-дослідних установ в державному секторі, розвиток їх в корпоративних структурах, венчурному бізнесі.

Розглянуті напрями державної політики у сфері модернізації економіки України не претендують на вичерпність, адже в державі існує надзвичайно багато проблем, які потребують нагального вирішення. Проте реалізація зазначених кроків дасть змогу Україні перейти на якісно новий рівень розвитку економіки у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі та побудувати економічну систему відповідно до рівня розвинутих країн світу.

УДК 355.351

Кобиляцький В.В., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Нестеренко Р.В., старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор

ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОБУТОВИХ ПОТРЕБ ОСОБОВОГО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

З найдавніших часів людина використовує енергію Сонця для нагріву води. В основі багатьох сонячних енергетичних систем лежить застосування сонячних колекторів. Колектор поглинає світлову енергію Сонця і перетворює її в тепло, яке передається теплоносію (рідині або повітрю) і потім використовується для обігріву будівель, нагріву води, виробництва електрики, сушки сільськогосподарської продукції або приготування їжі. Сонячні колектори можуть застосовуватися практично у всіх процесах, що використовують тепло.

Мета полягає у розробці методики застосування новітніх технологій для раціонального використання електроенергії у побутових умовах Національної гвардії України.

Предмет дослідження складає система підігріву води лазень НГУ.

Об'єктом дослідження є сонячні колектори, що застосовуються в підігріві води лазень НГУ.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішувати такі основні завдання:

- удосконалення енергопостачання (підігріву води, за допомогою сонячних колекторів) лазень НГУ;

- встановлення особливостей новітньої технології електропостачання (підігріву води, за допомогою сонячних колекторів), у лазнях НГУ;

- планування та організація введення новітньої технології електропостачання (підігріву води, за допомогою сонячних колекторів) для особового складу Національної гвардії в побутових умовах.

Завдяки вивченню нормативної літератури можна дійти висновку, що втілення новітньої технології, може бути гарним удосконаленням побутових умов військових частин НГУ.

Обґрунтовано та визначено переваги та недоліки сонячних батарей, шляхи удосконалення підігріву води у побутових умовах частин НГУ.

Практичне значення даного дослідження полягає в формуванні рекомендацій стосовно удосконалення підігріву води у побутових умовах частин НГУ, що дозволить якісно вирішувати завдання підрозділів тилу, підтримувати матеріально-технічну базу у відповідному стані та сприяти підвищенню боєздатності особового складу військ.

УДК 331.101.262

Коробко А.В., студент 563М навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Сахненко О.І., старший викладач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ – НАЙВАЖЛИВІШИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

На сучасному етапі розвитку науки все більше уваги приділяється дослідженню економіки, що ґрунтується на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях, системі безперервного навчання та визначає розвиток країни серед інших держав світу. Саме знання набувають вирішального значення та стають джерелом багатства, а здатність їх накопичувати та застосовувати виступає головним чинником інноваційного розвитку та конкурентоспроможності країни.

Людський капітал виступає необхідною умовою становлення економіки знань, а продукування знань та ідей є основою економічного розвитку. Освіта, виховання, здоров'я, розвиток творчих здібностей виступають чинниками

формування якісного людського капіталу, що забезпечить у майбутньому високий рівень особистого та суспільного доходу, мультиплікативний макроекономічний ефект.

Людський капітал визначається як капітал у формі знань, умінь і навичок, отриманих людиною в процесі освіти і практичної діяльності і дозволяють йому успішно виконувати свою професійну діяльність. Насправді це поняття куди ширше – в особливості, якщо ми говоримо про людський капітал в контексті модернізаційного розвитку країни та підвищення її конкурентоспроможності. У рамках теорії людського капіталу, що з'явилася як відповідь на зміну макроекономічних тенденцій, існує певний зв'язок між рівнем освіти, фізичним здоров'ям, якістю навчання, обсягом виробничого досвіду і заробітною платою. Таким чином, витрати, спрямовані на підвищення якісних характеристик індивіда розглядаються як інвестиції. Тобто ці витрати розглядаються не як споживчі, а як виробничі, так як передбачається, що вони з часом багаторазово компенсуються доходом. Усвідомлення цього факту дозволило, в першу чергу державі, переглянути своє ставлення до соціальної політики. Стало зрозуміло, що людський капітал у будь-якому його вимірі являє більшу цінність, ніж фінансовий капітал, ресурси. Прагнення західних країн до розширення різного роду соціальних і освітніх програм найяскравішим чином свідчать про це.

Дослідивши особливості концепції людського розвитку викладених у наукових роботах Хромова М. І., Грішної О. А., Шаульської Л. В., Сазонець О. М. стосовно її взаємозв'язку з економічним розвитком та економічним зростанням, можемо виділити чотири її ключові елементи:

1. Продуктивність. Люди повинні мати можливість підвищувати продуктивність своєї життєдіяльності, повноцінно беручи участь у процесі формування доходів. Тому економічне зростання є однією зі складових людського потенціалу.

2. Рівність. Всі люди спочатку повинні мати рівні можливості в економічному житті, і тому всі бар'єри, що перешкоджають наданню таких можливостей, повинні бути усунені.

3. Стійкість. Доступ до можливостей повинен бути забезпечений не тільки для нинішнього, а й для майбутніх поколінь. З метою забезпечення стійкості людського розвитку слід зробити можливим заповнення всіх видів капіталу – фізичного, людського, природного, не створюючи боргів, за якими доведеться платити майбутнім поколінням.

4. Розширення можливостей. Розвиток повинен здійснюватися в інтересах громадян і зусиллями їх самих. Люди повинні всіляко брати участь в процесах прийняття рішень, що визначають їхнє життя. Вони з'являються на світ з певними потенційними здібностями. Задача людського розвитку полягає у створенні такого середовища, в якому кожна людина може розвивати свої здібності, і можливості цього розвитку повинні все більше розширюватися.

Сьогодні в Україні існує сукупність чинників формування та відтворення

людського капіталу, які істотно послаблюють конкурентні позиції. Для покращення ситуації в Україні основним завданням є подолання демографічної кризи, поліпшення якості життя населення та збереження духовного потенціалу, за рахунок здійснення таких заходів як: підвищення конкурентоспроможності та інноваційності економіки, зростання рівня зайнятості та соціальної захищеності, розвиток людського та соціального капіталу, розвиток і підтримка сфери охорони здоров'я, інвестиції в освіту та інфраструктуру освітньої сфери, підвищення якості освітніх послуг, їх відповідність потребам ринку праці, здійснення ефективної міграційної політики тощо. Все частіше виникає необхідність збільшення витрат на освіту, професійну перепідготовку та охорону здоров'я, оскільки саме ці витрати розглядаються як довгострокові інвестиції, ефект від яких отримує як індивід, так підприємство і держава. Необхідно впроваджувати практику ефективного оподаткування на тих підприємствах, які здійснюють навчання чи підвищення кваліфікації кадрів, таким чином, щоб база оподаткування зменшувалась поступово на величину витрат на розвиток людського капіталу. Необхідно стимулювати надання кредитів на освіту, збільшення державних витрат на дослідницькі проекти.

Таким чином, перехід до суспільства знань вимагає зміни економічної політики, головним напрямком якої стає розвиток людського капіталу. В умовах глобалізації, економіка знань стає найбільш перспективною моделлю соціального та господарського розвитку, що в своїй основі має зростання ролі науки та освіти для суспільного прогресу. Саме тому, головним стратегічним пріоритетом держави стає розвиток людського капіталу за рахунок здійснення інвестицій в освіту, науку, професійну підготовку, охорону здоров'я, що забезпечує у майбутньому стабільний макроекономічний ефект та здатність швидко реагувати на глобальні виклики.

УДК 628

Коробко А.В., студент 563М навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Фісун К.А.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

АНАЛІЗ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МОДЕЛЕЙ І МЕТОДІВ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Необхідність прийняття рішень є свідомим і цілеспрямованим характером людської діяльності, виникає на всіх етапах процесу управління і є складовою частиною будь-якої функції менеджменту.

Прийняття рішень (управлінських) в організаціях має ряд відмінностей від

вибору окремої людини, тому що є не індивідуальним, а груповим процесом.

На характер прийнятих рішень величезний вплив робить ступінь повноти і достовірної інформації, якою володіє менеджер. У залежності від цього рішення можуть прийматися в умовах визначеності (детерміновані рішення) і ризику чи невизначеності (ймовірнісні рішення).

Комплексний характер проблем сучасного менеджменту вимагає комплексного, усебічного їхнього аналізу, тобто участі групи менеджерів і фахівців, що приводить до розширення колегіальних форм прийняття рішень.

Прийняття рішень є самою важливою справою в роботі менеджера. Тому вчитися приймати рішення потрібно ще в процесі навчання, а не тоді, коли від керівника вже залежить доля підприємства. Приймаючи рішення, потрібно усвідомлювати, що керівник розпоряджається не тільки своєю долею, але і долями працюючих у нього людей.

Усі рішення звичайно пов'язуються з людиною чи організацією. Рішення розробляються і реалізуються людьми з різним ступенем професіоналізму, тому діапазон рішень великий – від недостатньо обміркованих до детально розрахованих. Прийняття рішень – складова частина будь-якої управлінської функції. Необхідність прийняття рішення пронизує все, що робить керівник, формулюючи цілі і домагаючись їх досягнення. Прийняття рішень є важливою частиною управлінської діяльності. Образно говорячи, прийняття рішень можна назвати центром, навколо якого обертається життя організації. Відповідальність за прийняття важливих рішень – важкий моральний тягар, що особливо яскраво виявляється на вищих рівнях управління. Тому керівник, як правило, не може приймати непродуманих рішень. Завдяки процесу прийняття рішень здійснюється координація діяльності компанії – головна функція менеджера.

Головною темою даної доповіді є аналіз і систематизація моделей і методів процесу прийняття рішень в сучасних ринкових умовах.

Об'єктом наукової роботи було обрано процес прийняття рішень в сучасних ринкових умовах.

Предметом наукової роботи є моделі і методи процесу прийняття рішень в сучасних ринкових умовах.

Науковий результат проведеного дослідження представлений у формі систематизації моделей і методів процесу прийняття рішень в сучасних ринкових умовах.

Практичним результатом є запропоновані параметри, які обумовлюють можливі шляхи прийняття управлінських рішень в сучасних умовах.

УДК 339.220.101

Кофанов А.Р., курсант 227 навчальної групи факультету №1 (командно-штабного) Національної академії Національної гвардії України; **Морозова Л.В.**, старший викладач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ВПЛИВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Тіньова економіка – це уклад економічних відносин, що охоплює невраховані, нерегламентовані й незаконні види господарської діяльності. Вона з'явилася на зорі цивілізації паралельно з виникненням перших державних утворень. Подібний економічний феномен властивий усім країнам, незалежно від рівня та моделі економічного розвитку.

Метою дослідження є розкриття соціально-економічної природи тіньової економіки в Україні та визначення шляхів її подолання.

Тіньовий сектор економіки має значний вплив на всі соціально-економічні процеси, які відбуваються в суспільстві.

Без урахування цього факту неможливе проведення наукового економічного аналізу на макро- і мікрорівнях, ухвалення ефективних управлінських рішень на всіх рівнях.

Ігнорування такого багатогранного й суперечливого явища, як тіньова економіка, призводить до значних помилок при визначенні макроекономічних показників, до неадекватної оцінки найважливіших процесів і тенденцій, до тактичних і стратегічних прорахунків під час прийняття відповідних рішень.

Цей сектор економіки істотно впливає на всі сторони економічної діяльності, на політичне й суспільне життя кожної країни.

У загальносвітовому масштабі частка тіньової економіки становить 5-10% від валового внутрішнього продукту (ВВП). Частка тіньової економіки в Україні становить 30-40 % від офіційного валового внутрішнього продукту.

Показник 40-50% є вже критичним. На цьому рівні вплив тіньових факторів стає настільки відчутним, що суперечність між легальним і тіньовим секторами спостерігається практично в усіх сферах життєдіяльності суспільства.

Поділ економічного простору на офіційний та тіньовий не є абсолютним і визначає спрямування розвитку певного сегмента цього простору по відношенню до спрямування розвитку системи державного управління. Поділ простору на соціально-позитивний (офіційний) та соціально-негативний (тіньовий) відбувається на основі вимірювання соціальної якості його управління з боку органів державного управління.

Тіньова економіка небезпечна перш за все у зв'язку з тим, що це

антисоціальна система, небезпека кожного з елементів якої підсилюється синергічним ефектом від дії інших її складових.

Так, небезпека від порушень у сфері оподаткування підсилюється низкою інших порушень в економічній сфері, які є необхідною технологічною ланкою у системі легалізації доходів, отриманих протиправним шляхом. Тому слід розглядати не окремий елемент тінізації, а всі елементи системи відтворення антисоціальної діяльності, які мають набагато вищий рівень загроз економічній безпеці та руйнівних можливостей.

У зв'язку із цим девіантні явища в економіці необхідно досліджувати не як систему, а як окремі ізольовані процеси, які не мають внутрішнього зв'язку та системної єдності.

Формування ефективної конкурентоспроможної економіки, поєднання соціального та економічного розвитку суспільства, побудова в Україні економіки європейського зразка неможливі без суттєвого зниження рівня тінізації української економіки. Тінізація економіки спричинює посилення процесів криміналізації економічних відносин, заміну державного контролю кримінальним, поширення корупції в органах державної влади, підриваючи, зрештою, довіру до держави та обумовлюючи розквіт правового нігілізму.

Таким чином, тіньову економіку можна розглядати як об'єктивно обумовлений соціально-економічний механізм, який компенсує упущення та недосконалість легальних соціально-економічних відносин. Внаслідок цього в країні створюються впливові та чисельні соціальні прошарки, фактично зацікавлені у збереженні економічних деформацій, які сприяють поширенню тіньової економіки.

УДК 336.13

Кравченко Я.В., курсант 515 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Гончаренко Н.Г., кандидат економічних наук, доцент завідувач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

РОЛЬ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БЮДЖЕТНОГО СЕКТОРУ

В своїй повсякденній діяльності кожне підприємство використовує запаси. Від того наскільки вдало буде продумана політика управління запасами залежать і кінцеві фінансові результати. Таким чином особливої актуальності в діяльності будь-якого підприємства, а особливо для підприємств, установ, організацій бюджетного сектора належить саме належній організації обліку, витрачання та вчасного надходження запасів, що в свою чергу призводить до

Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.

22 березня 2018 р., м. Харків

ефективного та раціонального витрачання коштів.

Як відмічає Кондратюк І. «Запаси бюджетних установ відіграють важливу роль у забезпеченні їх нормальної безперебійної роботи. Видатки на придбання запасів складають доволі вагому частину кошторисів, а залишки запасів в установах також зазвичай є значними. Це обумовлює необхідність розробки таких важелів управління запасами бюджетних установ, які дозволяють досягнути максимально можливого ефекту економії бюджетних коштів через оптимізацію установами складу і структури наявних запасів, їх придбання та використання. Не викликає сумніву, що облік і контроль запасів та правильна їх організація дозволяють отримувати інформацію про всі події, що відбуваються з запасами установи, про те, якою їх кількістю та вартістю вона забезпечена» [1, с. 243].

Необхідно також відмітити, що як нестача так і надмірна кількість запасів призводить до неефективної роботи бюджетних установ. Так при нестачі, або при невчасному надходженні запасів неможливо виконати поставлені завдання, а надмірна їх кількість призводить до неефективних витрат організації складського господарства, а інколи навіть і до псування товаро-матеріальних цінностей, а отже до неефективного витрачання бюджетних коштів.

Важливого значення набуває система управління запасами в організації роботи служби логістики. Тут на перше місце висувається ряд вимог до формування належної інформаційної системи [2, с. 53].

Особливості, які впливають на діяльність бюджетних установ, що, водночас, впливає на побудову бухгалтерського обліку – це досягнення передбачених планами та кошторисами показників, виконання поставлених у статуті або ж передбачених програмою фінансування завдань і функцій. Саме тому вони є неприбутковими організаціями та функціонують на правах державної власності. Бюджетні установи та організації мають за мету надавати нематеріальні послуги, для задоволення потреб населення, а не отримувати прибуток [3, с. 289].

Список використаних джерел

1. Кондратюк І. Аналіз запасів бюджетної установи за даними форм фінансової звітності / І. Кондратюк // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 12(2). – С. 242-245. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/escan_2013_12\(2\)_49](http://nbuv.gov.ua/UJRN/escan_2013_12(2)_49).
2. Гончаренко Н.Г. Требования к созданию информационных потоков закрытой системы / Н.Г. Гончаренко // Логистика: проблемы и решения. – 2009. – №1(20). – С. 52-56.
3. Половинчак Л. А. Основні шляхи модернізації обліку в бюджетних установах / Л. А. Половинчак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.3. – С. 288-293. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2015_25.

УДК 658.588.2

Криворотенко М.О., курсант 514 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Осипенко С.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИТРАТ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Важливість продовольчого забезпечення для діяльності військових частин та значний обсяг витрат на його здійснення об'єктивно вимагає проведення постійного аналізу ефективності їх витрачення з метою розробки та впровадження заходів щодо її підвищення. В роботі розглядаються два підходи до економічного аналізу витрат ефективності продовольчої служби.

Перший підхід заснований на використанні показника, що відображає співпоставлення внеску результату діяльності продовольчої служби в загальний результат діяльності частини за її призначенням з витратами продовольчої служби за певний період часу. Для аналізу пропонується вибрати формалізовано-змістовну форму моделі, в якій загальний результат діяльності частини має вид детермінованої математичної залежності від оцінки стану окремих видів її забезпечення, включаючи продовольче забезпечення, з урахуванням їх вагомості, а залежність цих оцінок від визначаючих їх факторів має змістовний вигляд і формується експертним методом. Оцінка стану видів забезпечення проводиться за діючими методиками.

Для розрахунку витрат продовольчої служби запропонована модель повних витрат, що безпосередньо пов'язані з її діяльністю, а саме: витрати на закупівлю продовольства, їх доставку, збереження, приготування їжі та організацію харчування, витрати загального характеру, а також витрати на утримання підсобного господарства та хлібопекарні.

Аналіз включає наступні етапи:

1. Оцінка результатів діяльності продовольчої служби та частини в цілому, витрат продовольчої служби за сформованими моделями та показників їх ефективності за попередній та звітний період;
2. Загальна оцінка величини ефективності витрат продовольчої служби на основі порівняння її показника за звітний та попередній період;
3. Оцінка впливу факторів та конкретних причин на відхилення показників ефективності витрат, їх систематизація та узагальнення;
4. Визначення резервів підвищення ефективності витрат на основі усунення виявлених недоліків, розповсюдження передового досвіду та провадження організаційно-технічних нововведень, розробка заходів щодо практичної

реалізації цих резервів.

Другий підхід для проведення аналізу ефективності витрат продовольчої служби заснований на використанні показника вартості одиниці її діяльності, в якості якої обрана вартість добо дачі за певний період часу. Вона визначається шляхом ділення загальних витрат продовольчої служби, розрахованих за тій же моделлю, що й в першому підході для аналізу ефективності витрат, на кількість добо дач.

Проведення аналізу показника вартості добо дачі проводиться в тій же послідовності, що й аналіз ефективності витрат в першому підході з урахуванням змісту показників, що аналізуються.

Слід зазначити, що показник вартості добо дачі дає можливість проведення порівняльного аналізу його величини для певної групи однакових за призначенням військових частин. Це дає можливість визначення та використання не тільки внутрішніх, а й зовнішніх резервів підвищення ефективності витрат продовольчої служби.

В роботі розглядається приклад проведення аналізу за даними типової військової частини НГУ та рекомендації щодо впровадження розроблених рекомендацій в аналітичну роботу продовольчої служби.

УДК 606.205.113.1

Кутовенко Є.В., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Черкашина М.В., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

РОЗВИТОК ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Важливою умовою розвитку будь-якої економіки та фінансового ринку в цілому є забезпечення ефективного менеджменту інвестицій та запровадження інновацій. В світовій практиці, одним із найбільш ефективних механізмів, за допомогою якого можна акумулювати кошти дрібних інвесторів, формувати значні масиви інвестицій та в подальшому направляти їх в перспективні сфери бізнесу, є інститути спільного інвестування (далі – ІСІ) – один із найпотужніших інституційних інвесторів. Тому даний вид спільного інвестування є ефективним способом отримання доходів для підтримки Національної гвардії України.

В розвинутих ринкових економіках ІСІ, поряд із страховими компаніями та іншими фінансовими посередниками, користуються попитом як у населення,

так і юридичних осіб, що обумовлено високою дохідністю за наявності помірних ризиків. Щодо України, то ІСІ є відносно новим інститутом і поки що відіграють незначну роль в сфері залучення інвестицій в реальний сектор економіки.

У наш час існує досить багато перешкод на шляху розвитку ринку ІСІ, так як вони практично ізольовані від потенційних інвесторів і обмежені у можливостях інвестування. Їх діяльність знаходиться під впливом багатьох ризиків, викликаних факторами як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, а саме: нестабільна економіка, інфляційні процеси, слаборозвинений фінансовий ринок та інші.

Інвестиційні фонди, згідно з даними світової статистики, є найперспективнішим методом вкладання коштів. Отже, питання щодо розвитку ринку ІСІ є досить актуальним, адже вони можуть стати провідною ланкою в розвитку фінансового ринку України, що в свою чергу позитивно вплине на економіку країни в цілому.

Питаннями розвитку ринку ІСІ займалися такі вчені, як: Ложачевська О. М., Дороніна М. С., Назарчук І. Р., Радкевич О. Д., Смірнова О. О., Омельченко А. В. та інші. Але сучасний стан розвитку ІСІ та їх роль на фінансовому ринку України досі не визначено. Тому дане питання потребує подальшого дослідження та систематизації теоретико-практичних знань

Оцінка та аналіз діяльності ІСІ на фінансовому ринку України та розробка практичних рекомендацій щодо покращення їх функціонування.

Досягнення цієї мети зумовило необхідність постановки та розв'язання комплексу задач:

- визначити основні засади функціонування ринку ІСІ в Україні та зарубіжних країнах;
- проаналізувати сучасний стан розвитку ІСІ;
- порівняти діяльність ІСІ з діяльністю хедж-фондів ;
- виявити проблеми розвитку ІСІ та розробити шляхи їх подолання.

В процесі дослідження використовувалися: метод теоретичного узагальнення, метод аналізу та порівняння (зادля порівняння кількісних показників (фактичних та минулих років) і якісних показників діяльності ІСІ), табличні (для відображення результатів проведеного аналізу) та графічні (для наочного відображення зміни кількісних показників) методи.

Обґрунтовано теоретичні засади функціонування ІСІ, систематизовано їх класифікацію.

Отже, запропоновані в роботі рекомендації дозволять досягти розвитку і ефективного функціонування ІСІ та сприятимуть розвитку фінансового ринку України загалом.

УДК 606.205.113.1

Ланцман О.Д., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Герасименко В.Н., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

РОЗВИТОК ІНВЕСТУВАННЯ У НЕРУХОМІСТЬ ЧЕРЕЗ ФОНДИ ФІНАНСУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ТА ФОНДИ ОПЕРАЦІЙ З НЕРУХОМІСТЮ

Житлове будівництво – один із найголовніших структурних елементів економіки будь-якої країни. Тому менеджмент інвестицій в сферу будівництва є дуже важливим. Існує постійна потреба для задоволення попиту населення країни в житлі, яка може бути вирішена шляхом розвитку будівництва житла. Особливо важливо забезпечення житлом військовослужбовців. Виникає необхідність менеджменту інвестиційної діяльності у сфері нерухомості, а також створення умов для залучення інвестицій самими будівельними підприємствами із зовнішніх джерел. Питання фінансування будівництва є достатньо актуальними. Тому виникає необхідність поглибленого дослідження питань, пов'язаних з фінансуванням житлового будівництва, управління залученими коштами, пошуком альтернативних джерел фінансового забезпечення, запровадженням ринкових механізмів фінансування будівництва житла через залучення державних та приватних інвестицій за умови мінімізації ризиків, покращення інвестиційного середовища та активізації ролі банківського сектора економіки на ринку житлового будівництва.

Одним із способів залучення фінансових ресурсів у будівництво є фінансування через фонди фінансування будівництва (далі – ФФБ) та фонди операцій з нерухомістю (далі – ФОН). Інноваційні процеси, які потребують ретельного нагляду та менеджменту, охопили й сферу нерухомості. Пошук і розробка нових шляхів залучення коштів у будівництво та запровадження нових механізмів є актуальними.

Дослідженню сфери менеджменту інвестицій у будівництво присвячені праці таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як А. Горчаківська, В. Котова, А. Кравець, Д. Фаріон та ін.

Не зменшуючи важливості наукових досягнень згаданих вчених, все ж слід зауважити, що подальшого дослідження потребує необхідність пошуку оптимальних механізмів фінансування будівництва.

Узагальнення теоретичних аспектів інвестування фінансових ресурсів для будівництва в Україні через фонди фінансування будівництва та фонди операцій з нерухомістю та їх менеджменту, визначення їх переваг та недоліків з

точки зору інвестиційної діяльності, виявлення проблемних аспектів їх функціонування та розробка рекомендацій з їх вирішення.

Для досягнення мети були поставлені такі задачі:

- узагальнити теоретичні аспекти інвестування у будівництво житла через фонди фінансування будівництва та фонди операцій з нерухомістю;
- провести аналіз фінансового забезпечення житлового будівництва та механізмів залучення коштів для його фінансування;
- провести аналіз ефективності функціонування ФФБ та ФОН;
- визначити основні проблеми функціонування ФФБ та ФОН та розробити рекомендації з їх вирішення.

В процесі дослідження використовувалися: метод теоретичного узагальнення для дослідження діяльності ФФБ; метод системної оцінки та синтезу для з'ясування місця та особливостей функціонування ФФБ на ринку фінансових послуг; метод порівняння для визначення ефективності інвестування коштів в ФФБ та ФОН, абстрактно-логічний метод для визначення напрямів вдосконалення діяльності ФФБ в Україні.

Обґрунтовано теоретичні засади функціонування ФФБ, узагальнено їх нормативно-правове регулювання та міжнародний досвід.

Отже, запропоновані в роботі рекомендації дозволять досягти розвитку інвестиційних та інноваційних процесів у сфері будівництва житла та сприятимуть розвитку фінансового ринку України загалом.

УДК 316.774

Лісін О.С., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Крамаренко К.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ефективне функціонування сучасної ринкової економіки неможливе без надійного і достовірного інформаційного забезпечення, від якого залежить поведінка суб'єктів економічних відносин, їхня конкурентоспроможність та результативність економічної діяльності.

Під інформаційними ресурсами слід розуміти систему чи сукупність засобів задоволення інформаційних потреб людини. Як будь яка система, інформаційні ресурси постійно змінюються, відповідно змінюється і їхній зміст. Інформаційним ресурсом вважають лише ту інформацію, що актуалізована в суспільстві –

використана та ефективно реалізована в економіці, освітніх технологіях тощо. Це та інформація, яка входить у систему людської діяльності й має практичне значення для людини як в її соціальному, так і особистому житті.

Основу економічних інформаційних ресурсів становлять друковані та електронні публікації і документи (статті, тези конференцій, книжкові публікації, стандарти, статистичні звіти, дисертації, що розміщені в ретро та сучасних базах даних). Україна за кількістю та складом має неабиякі обсяги економічних інформаційних ресурсів: інформаційні ресурси державної системи статистики, ресурсів органів державної влади та місцевого самоврядування, галузей і сфер економіки.

Результати економічної діяльності зазвичай містяться в базах даних, відтворюючих реальний стан економічного розвитку держави. Зокрема, кожна державна установа, науково-дослідний інститут, інформаційно-обчислювальний центр, підприємство незалежно від розмірів та форми власності, почали створювати необхідні для своєї діяльності бази даних. Такі бази даних вміщують різні обсяги ІР, наявність яких уможлиблює розвиток діяльності власників баз даних, зокрема для прийняття управлінських рішень й аналізу інформаційної ресурсної бази країни.

Наявність значної інформаційної бази дозволяє бачити та аналізувати стан соціально-економічного розвитку України, оперативно визначати критичні ситуації, розробляти сценарії виходу з кризових ситуацій, координувати взаємодію суб'єктів господарювання.

Самостійне економічне існування для багатьох компаній і установ робить необхідним створення незалежної, якісної системи інформаційного забезпечення. Спочатку підвищується інтерес до законодавчої та внутрішньо-економічної інформації, необхідної для економічної діяльності на внутрішньому ринку, а згодом, особливо при активній діяльності на зовнішньому ринку, з'являється зацікавленість у інших видах інформації: маркетинговій, патентній, науково-технічній, ринковій. Джерела постачання такої інформації в загальному випадку добре відомі – це періодична література (за передплатою), інформаційні продукти державних установ України, інформаційні продукти інших організацій, інформаційні продукти закордонних установ, інформаційні ресурси Internet, інформаційні ресурси телекомунікаційного доступу, що розповсюджується на засаді комерційних угод. При цьому жодне джерело не може претендувати на абсолютну достовірність відомостей, а також охоплювати свою тематичну сферу на 100 %. Таким чином надійна система інформаційного забезпечення установи повинна орієнтуватися на кілька джерел різних типів, за винятком випадків, коли мова іде про офіційну інформацію.

Аналіз стану інформаційної складової економічного розвитку свідчить про наявність недоліків функціонування інформаційно-економічного середовища України, яке здебільшого наповнюється недостовірною інформацією.

Суперечна інформація, яка використовується представниками різних політичних сил і економічних шкіл у період щорічних бюджетних дебатів. І тільки в ході виконання бюджету виявляється, що заплановані пропозиції мають значні розбіжності з об'єктивною реальністю.

Отже, відсутність належного інформаційного забезпечення унеможливорює стратегічне і тактичне планування господарської діяльності суб'єктами економічної діяльності і створює умови для недобросовісної конкуренції та постійного порушення прав споживачів.

Відсутність надійної і достовірної інформації стосовно всіх соціально-економічних складових унеможливорює прогнозування і раціональне планування стратегічного розвитку на далеку перспективу.

Для формування розвиненого та ефективно функціонуючого інформаційно-економічного середовища було б доцільним здійснити такий комплекс заходів:

1) організувати розробку і впровадження організаційних і правових механізмів очищення інформаційно-економічного середовища від недостовірної і спотвореної інформації;

2) визначити державні органи, їхні компетенцію і відповідальність за формування достовірної, надійної інформації для своєчасного надання її суб'єктам господарювання України;

3) забезпечити рівні умови для доступу до загальнодоступної (відкритої) економічної інформації всім суб'єктам економічних відносин, тобто до інформації, яка в розвинених країнах є суспільним надбанням.

4) забезпечити удосконалення системи інформаційного забезпечення суб'єктів економічної діяльності як на традиційній основі, так і шляхом застосування інформаційно-телекомунікаційних систем.

УДК 337.222.102

Мар'єнко С.Є., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, солдат;
Герасименко Л.В., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

В усіх країнах особливості реалізації функції внутрішнього аудиту, зокрема застосування напрямів внутрішнього аудиту, дуже тісно пов'язані з особливостями системи адміністративного устрою, державного управління, державного фінансового контролю.

Метою дослідження є системний аналіз європейського досвіду проведення внутрішнього аудиту в Національній гвардії України.

Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.

22 березня 2018 р., м. Харків

Остаточне рішення щодо реалізації того чи іншого напрямку внутрішнього аудиту є предметом професійності аудиторів і приймається окремо в кожному випадку під час річного чи піврічного планування внутрішніх аудитів, а в його основі завжди має бути повна база даних потенційних об'єктів внутрішнього аудиту.

У міжнародній практиці напрями внутрішнього аудиту поєднують, оскільки багато питань аудиту мають елементи, які можуть охоплюватися різними напрямками аудитів.

Проте слід зазначити, що в Національній гвардії України на сьогодні саме фінансовий аудит має найбільшу питому вагу в загальній кількості проведення внутрішніх аудитів.

Українські Стандарти внутрішнього аудиту визначають фінансовий аудит як оцінку діяльності установи щодо законності та достовірності фінансової і бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку.

Слід зазначити, що результати практичної діяльності внутрішніх аудиторів Національної гвардії України демонструють, що в Національній гвардії України фінансовий аудит здебільшого обмежений перевіркою фінансової звітності та бухгалтерського обліку.

Як правило, такі аудити проводяться у спосіб, аналогічний для ревізій фінансово-господарської діяльності.

Тобто у фокусі такого контрольного заходу не фінансовий процес, включаючи заходи контролю як його складові, а лише правильність виконання окремих трансакцій. Зазначені недоліки щодо організації та проведення внутрішнього фінансового аудиту підтверджуються неодноразовими оцінками з якості, які застосовуються Службою внутрішнього аудиту Національної гвардії України.

Таким чином, доцільно було б розробити єдину методіку проведення внутрішнього аудиту, яка б включала в себе досвід країн Європейського Союзу, але водночас і була адаптована до нормативних документів, які діють в Національній гвардії України.

УДК 355.657

Мар'єнко С.Є., курсант 513 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Товма Л.Ф., кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового Національної академії Національної гвардії України, капітан

УДОСКОНАЛЕННЯ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

Екстремальні умови – це виняткові, особливі, надзвичайні обставини, в яких нерідко доводиться діяти цивільній або військовій людині, що потребує від них проявів високої кваліфікації, самостійності, активності, творчості, наполегливості

Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.

22 березня 2018 р., м. Харків

і рішучості в діях, та вимагають максимального напруження фізіологічних і психічних функцій, що різко виходить за межі фізіологічної норми [1].

Боездатність Збройних Сил України та ефективність проведення бойових дій у значній мірі залежить від рівня працездатності, фізичної та психоемоційної витривалості, тривалої концентрації уваги бійців, функціональних резервів їх організму, що визначається, серед іншого, якістю харчування. В умовах розгорнутої агресії проти нашої держави виникає гостра необхідність забезпечення військовослужбовців, які перебувають у зоні бойових дій, у польових умовах з відривом від баз постачання, мобільних шпиталів, медичних закладах, безпечними та якісними харчовими продуктами. При цьому завданням першочергової важливості для збереження життя і здоров'я, найшвидшого відновлення боездатності та дієздатності особового складу в екстремальних умовах є адаптація нутрієнтного складу і поживних властивостей таких продуктів до особливих умов споживання. При цьому надзвичайно важливим є військово-професійна працездатність, стійкість і можливість адаптації військовослужбовців до впливу екстремальних факторів, пов'язаних із характером навчально-бойової діяльності і несприятливим впливом на організм факторів навколишнього середовища [2].

Актуальність та доцільність дослідження зумовлена суперечностями між потребами військовослужбовців, що перебувають в екстремальних умовах, у повноцінному харчуванні та недостатньою розробкою теоретичних засад створення спеціальних харчових продуктів, вимог та критеріїв створення спеціальних харчових продуктів до них. У зв'язку із вищенаведеним, обґрунтування концептуальних засад розробки спеціальних концентрованих білковоенергетичних харчових продуктів із заданим складом біологічно активних речовин для харчування військовослужбовців у польових умовах, а також продуктів для ентерального харчування поранених, є на сьогодні надзвичайно актуальним і потребує нагального вирішення [1].

Використання інноваційних технологій в створенні комплексних продуктів харчування із заданими функціональними властивостями відкриває новий напрям в харчуванні військовослужбовців. Програма інноваційного харчування може бути реалізована як в режимі тотального дієтичного фону, так і у вигляді харчового додатку до раціону. Методологія використання інноваційного харчування не виключає традиційний, звичний для кожного індивідуума харчовий раціон. Програма інноваційного харчування без зайвих зусиль адаптується до необхідного способу життя, розпорядку дня, режиму харчування.

Аналіз показав, що традиційні армійські пайки, розраховані на добовий раціон споживання, слід вважати адекватними тільки в умовах стаціонарного розташування або ближнього походу, оскільки вага одного добового набору

коливається від 1,6 до 2,8 кг. При цьому, використовувані продукти харчування не адаптовані під стресові та інші зміни потреби людини в екстремальних ситуаціях.

Відомо, що в цей період значимо порушується баланс фізіологічних функцій в сторону максимального енергоспоживання. Відповідно істотно зростає потреба в додатковому джерелі надходження енергетичних субстратів, змінюється метаболізм.

Систематизовано наукові дані щодо механізмів розвитку та клініко-фізіологічні і біохімічні прояви комплексу дезадаптаційних розладів – синдрому «хронічного еколого-професійного перенапруження» в організмі військовослужбовців, що перебувають в екстремальних умовах. Встановлено, що одним з перспективних шляхів вирішення проблеми управління адаптаційними процесами, підвищення стійкості організму до фізичних і нервово-психічних і токсичних навантажень військовослужбовців, що перебувають в екстремальних умовах, є використання у складі основного раціону спеціальних харчових продуктів, збагачених есенціальними нутрієнтами, біологічно активними речовинами і адаптогенами.

Список використаних джерел.

1. Нариков, В. І. Перспективи використання спеціальних напоїв підвищеної біологічної цінності в екстремальних умовах [Текст]: тез. доп. конф. / В. І. Нариков, П. П. Макаров, Д. В. Ткаченко, А. В. Зоткін // Харчування військовослужбовців на рубежі тисячоліть, 2001. – С. 78.

2. Саранцев, С. А. Совершенствование питания военнослужащих в экстремальных условиях [Текст] / С. А. Саранцев, П. П. Макаров // Вестник военно-медицинской академии. – 2006. – № 1 (15). – С. 327–328.

УДК 353.359

Мельник Д.І., курсант Київського факультету Національної академії Національної гвардії України; **Троцький Р.С.**, старший викладач кафедри військово-спеціальних дисциплін Київського факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник

АНАЛІЗ СТАНУ БЕЗПЕКИ ВІЙСЬКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основними причинами виникнення проблеми є: незавершеність процесу переоснащення Національної гвардії спеціальною технікою, сучасним озброєнням, спеціальними засобами, засобами зв'язку для ефективного виконання покладених завдань; недосконалість системи логістики, медичного забезпечення та реабілітації; недосконалість нормативно-правового забезпечення щодо поставлених на НГУ завдань неузгодженість процедур оборонного планування з бюджетним процесом,

недосконалість механізму програмного управління оборонними ресурсами; недостатній обсяг фінансування з урахуванням зростаючого обсягу завдань Національної гвардії; необхідність відновлення військових запасів озброєння, військової техніки, боєприпасів, інших матеріально-технічних засобів (далі – військові запаси).

Для розв'язання проблеми необхідно здійснити програмні комплексні заходи, що передбачають: підвищення якості спеціальної та бойової підготовки військовослужбовців, резервістів та підрозділів Національної гвардії; організацію логістичного забезпечення відповідно до зростаючих потреб Національної гвардії; створення необхідних непорушних військових запасів; оснащення військових частин і підрозділів Національної гвардії новітніми та модернізованими зразками озброєння, військової та спеціальної техніки, спеціальними засобами та обладнанням; узгодження нормативно-правового забезпечення з поставлених на НГУ завдань підвищення мотивації для проходження військової служби в Національній гвардії.

Метою Концепції є розбудова Національної гвардії як мобільного, боєздатного військового формування з правоохоронними функціями, здатного до виконання завдань з протидії загрозам національній безпеці.

Шляхи і способи розв'язання проблеми. Розв'язання проблеми здійснюється шляхом виконання комплексу завдань і заходів за такими пріоритетними напрямками: оснащення військових частин та підрозділів Національної гвардії новітнім та модернізованим озброєнням, військовою та спеціальною технікою, спеціальними засобами та обладнанням з урахуванням їх потреб; удосконалення системи управління Національною гвардією; реформування системи логістики (технічного та тилового забезпечення) відповідно до зростаючих потреб Національної гвардії; узгодження системи кадрового відбору з новими завданнями Національної гвардії, пов'язаними із суттєвими змінами в безпековому середовищі; відновлення інфраструктури Національної гвардії та військових містечок, удосконалення правових засад функціонування Національної гвардії. Реалізація Концепції здійснюється двома етапами. На першому етапі (2017 рік) передбачається: завершення впровадження системи електронних закупівель матеріально-технічних засобів; закупівля та оснащення військових частин (підрозділів), на які покладено функції НГУ оснащення сучасними системами військового радіозв'язку, засобами військової розвідки тактичного рівня, у тому числі безпілотними авіаційними комплексами; реформування системи логістики Національної гвардії відповідно до Стратегічного оборонного бюлетеня України; упровадження новітніх технологій у систему професійно-психологічного відбору доукомплектування непорушних військових запасів; упровадження сучасних технологій надання медичної допомоги і лікування хворих відповідно до стандартів медичної допомоги, клінічних протоколів та інших галузевих

стандартів у сфері охорони здоров'я; проведення стандартизації та сертифікації психологічної служби;

На другому етапі (2018-2020 роки) передбачається:

- приведення загальної чисельності особового складу Національної гвардії у відповідність з показниками оборонної достатності в умовах внутрішніх і зовнішніх загроз; підвищення рівня укомплектованості посад рядового, сержантського і старшинського складу військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом;

- створення необхідного військового резерву для виконання завдань в особливий період; забезпечення сучасними засобами ведення військової розвідки оперативного рівня, у тому числі безпілотними авіаційними комплексами;

- завершення утворення навчальних центрів з підготовки військовослужбовців, резервістів та підрозділів Національної гвардії та об'єктів навчальної матеріально-технічної бази; завершення формування системи логістики; подальше оснащення військових частин та підрозділів новітнім та модернізованим озброєнням, військовою і спеціальною технікою та спеціальними засобами з урахуванням потреб Національної гвардії;

- розроблення та виконання програм і методик медичної реабілітації особового складу; подальший розвиток реабілітаційної бази закладів охорони здоров'я Національної гвардії, у тому числі за участю міжнародних та громадських організацій; модернізація складської бази для зберігання непорушних запасів військових частин.

УДК 37.025 / 796(477) 338.242

Мірошніченко А.В., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Басюк М.М.**, старший викладач кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

В сучасному світі здоровий спосіб життя з його стресами і поганою екологією дає прихильникові здорового життя безперечний пріоритет над іншими членами суспільства [4]. Фізична культура існує невід'ємно від здорового способу життя. Зміцнення та збереження здоров'я є пріоритетним напрямком головних законодавчих актів та нормативно-правових документів із фізичної культури. Проте існує пряма залежність здоров'я нації та її економічного розвитку.

Економічна безпека – це такий стан національної економіки, за якого забезпечуються захист національних інтересів, стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатність до розвитку та захищеність життєво важливих

Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.

22 березня 2018 р., м. Харків

інтересів людей, суспільства, держави. Під життєво важливими інтересами в даному контексті розуміють сукупність потреб, які забезпечують існування і прогресивний розвиток особистості, суспільства, держави.

Важливість формування здорового способу життя молоді, будь-якої людини як найбільш динамічно розвивається соціальної групи викликана зростанням і зміною характеру навантажень на організм людини у зв'язку з ускладненням суспільного життя, збільшенням ризиків техногенного, екологічного, психологічного, політичного і військового характеру, що провокують негативні зрушення в стані здоров'я. Основними завданнями економічної безпеки є: забезпечення пропорційного та безперервного економічного зростання, приборкання інфляції та безробіття, формування ефективної структури економіки та розвинутого ринку цінних паперів, скорочення дефіциту бюджету та державного боргу, забезпечення соціального захисту та підвищення якості життя населення тощо.

Як відомо, за Конституцією України, поряд із захистом суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної безпеки є найважливішою функцією держави і справою всього українського народу. [1]

Для забезпечення економічної безпеки держави необхідно розробити механізм, який містив би комплекс заходів, спрямованих на те, щоб в умовах будь-яких міжнародних обставин зберігався гранично допустимий рівень розвитку вітчизняного науково-технічного та виробничого потенціалу.

Водночас важливою є також науково-технологічна безпека країни, що відображає такий стан науково-технічного та виробничого потенціалу держави, який дає змогу забезпечити належне функціонування національної економіки, підтримки конкурентоздатності вітчизняної продукції, а також гарантування державної незалежності за рахунок власних інтелектуальних і технологічних ресурсів [2].

Формування системи гарантування національної економічної безпеки повинно здійснюватися шляхом розроблення необхідних правових норм, створення відповідних органів державної влади й управління, а також налагодження механізмів контролю за їх діяльністю. Система гарантування економічної безпеки має відповідати трьом основним вимогам:

- функціонувати в межах, визначених законом;
- гарантувати надійний захист національної економіки;
- прогнозувати і своєчасно відвертати загрози економічній безпеці.

Основними функціями системи гарантування економічної безпеки є:

- створення організаційно-правових засад для побудови, розвитку та функціонування системи;
- формування організаційної структури, її складових і розподіл їх функцій; кадрове, фінансове, матеріальне, технічне, інформаційне забезпечення як системи в цілому, так і окремих її складових;
- усунення впливу загроз і дестабілізуючих чинників на національні інтереси, а також ліквідація наслідків впливу дестабілізуючих чинників;

- визначення сукупності основних критеріїв безпечного стану економіки та граничних значень індикаторів економічної безпеки;
- участь у міжнародних системах економічної безпеки.

На сьогодні для сприяння покращенню здоров'я населення виділяють такі напрями діяльності: – формування політики, сприятливої для здоров'я; – створення сприятливого для здоров'я зовнішнього середовища; – активізація громадськості в напрямі покращення здоров'я як особистості зокрема, так і нації загалом; – розвиток навичок людей діяти на користь власного здоров'я.

Список використаних джерел.

1. Гейць В.М. Концепція економічної безпеки України / В.М. Гейць – К.: Логос, 1999. – 56 с.
2. Губський Б.В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення /Б.В. Губський. – К. : Укрархбудінформ. – 2001. – 121 с.
3. Мандибура В.О. Тіньова економіка України: теоретико-методологічні аспекти дослідження та проблеми практичного обмеження / В.О. Мандибура – К. : – 2001. – 80 с.
4. Пономарьова М.С. Розвиток сучасного спорту та фізичного виховання як передумова здорового способу життя / М.С. Пономарьова, М.М. Басюк, К.М. Трегуб // «Глобальні та національні проблеми економіки». Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2015. – № 5.
5. Пономарьова М.С. Стан і оцінка фізичної культури й фізично-оздоровчої діяльності України / М.С. Пономарьова, М.М. Басюк, К.М. Трегуб // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», випуск 11/2015. С. 117-122. – 168 с.

УДК. 378.1:355.23

Олійник В.В., слухач 756 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор;
Каплун С.О., кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ-ФАХІВЦІВ З ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШЛЯХОМ ООНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ПРОГРАМ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Актуальність роботи в першу чергу обумовлена тим що започаткована керівництвом країни реформа системи національної безпеки та оборони – у тому числі системи логістики збройних формувань України з урахуванням успішного досвіду розвинутих країн світу повинна мати своє відображення в оновленій

*Підсумкова науково-практична конференція курсантів, слухачів і студентів.
22 березня 2018 р., м. Харків*

системі професійної підготовки військових фахівців сфери забезпечення військ (сил). Безпосереднім каталізатором проведення реформи стала загроза реальна загроза незалежності та суверенітету України, а також проведення антитерористичної операції на сході країни.

Сучасний рівень розвитку суспільства потребує саме компетентнісної організації всієї системи професійної освіти. Постіндустріальний етап розвитку світового співтовариства вже не визначає наявність формальної освіти як гарантії професійної компетентності фахівця.

Специфіка професійної діяльності офіцерів служб тилу сьогодні визначається сучасними соціально-економічними перетвореннями в Україні, так з урахуванням економічних трансформацій розвивається система замовлень і поставок матеріально-технічних засобів тилового забезпечення, надання послуг тощо. Дедалі ширше й глибше входить в процес забезпечення військ цивільний сектор вітчизняної економіки в усіх передбачених законодавством організаційних формах. Тому випускник вищого військового навчального закладу – майбутній офіцер служб тилу – має бути готовим працювати в названих складних соціально-економічних умовах, відстоювати інтереси Національної гвардії України, забезпечувати належні соціально-побутові умови військовослужбовцям всіх категорій, тобто виконувати завдання служб тилу.

В ході дослідження проаналізовано теоретичні основи професійної підготовки офіцерів тилового забезпечення Національної гвардії України. На підставі проведеного аналізу визначено перелік сучасних функцій професійної діяльності офіцерів служб тилу, та визначено шляхи відображення їх у змісті навчальних дисциплін професійної підготовки фахівців тилового забезпечення.

Відповідно до цього визначено що загальний перелік та зміст окремих професійних функцій офіцерів-фахівців тилового забезпечення не обмежується сьогодні лише трактуванням Статутів Збройних Сил України та Положенням про військове господарство військової частини Національної гвардії України. Він потребує ретельного доповнення та осучаснення. Пов'язано це з тим що специфіка професійної діяльності офіцерів служб тилу сьогодні визначається сучасними соціально-економічними перетвореннями в Україні, так з урахуванням економічних трансформацій розвивається система замовлень і поставок матеріально-технічних засобів тилового забезпечення, надання послуг тощо. Дедалі ширше й глибше входить в процес забезпечення військ цивільний сектор вітчизняної економіки в усіх передбачених законодавством організаційних формах.

Таким чином доцільно на нашу думку визначити та конкретизувати сучасні компетентності (функції або функціональні обов'язки) та додати їх до загальноновизнаних керівними документами функціональних обов'язків начальників служб тилу. Дане завдання виступає першочерговою необхідністю

для подальшого удосконалення програми професійної підготовки офіцерів служб тилу шляхом коригування її змісту, а також змісту навчальних програм дисциплін блоку професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення (створення інструктивно-методичних матеріалів, робочих програм, підручників з урахуванням сучасних вимог до змісту професійної підготовки); вдосконалення системи форм, методів і прийомів професійної підготовки майбутніх офіцерів; формування особистісних якостей курсантів, розвитку економічного мислення та економічної культури.

УДК 657.12.3

Онацький О.М., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, молодший сержант; **Науменко М.О.**, доктор філософії економічного напрямку, доцент, професор кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Ефективне тилове забезпечення підрозділів Національної гвардії України можливо лише шляхом управління інформаційними потоками логістики. В цих умовах на сьогодні виявляється вельми актуальним завдання аналізу особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

Метою дослідження є системний аналіз особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

Для досягнення мети були поставлені наступні задачі:

- аналіз параметрів інформаційного потоку логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України;
- дослідження передумов управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі;
- аналіз етапів формування логістичних систем, що ґрунтуються на засадах управління інформаційними потоками;
- формування інформаційної бази логістичних систем тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

Параметрами інформаційного потоку логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України, які можуть виступати об'єктами управління, є:

джерело виникнення, напрям руху, швидкість надання, прийому, обробки інформації, кількість та якість інформації, що обробляється і надається за одиницю часу. Проте, особливості інформаційних потоків у логістичних системах різного масштабу мають суттєві відмінності, які у першу чергу пов'язані з їх цілями та критеріями.

Мікрологістичні системи формуються на базі розподільчих циклів підрозділів Національної гвардії України і призначені для управління та оптимізації матеріального й супутнього йому потоків у процесі постачання й збуту. Цілі та критерії мікрологістичної системи: мінімізація загальних логістичних витрат, максимізація обсягу продажу готової продукції, найповніше задоволення потреб військовослужбовців, виконання строків замовлень та підвищення рівня логістичного сервісу. На відміну від мікрологістичних, макрологістичні системи створюються на рівні територіального чи адміністративно-територіального утворення, для розв'язання завдань на рівні командування Національної гвардії України.

Передумовами управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі є наступні положення:

- інформаційний потік відповідає матеріальному чи фінансовому потоку і може існувати у вигляді паперового чи електронного документу;
- траєкторії інформаційного, матеріального або фінансового потоків можуть не співпадати;
- інформаційний потік може випереджувати матеріальний потік (відомості про замовлення), рухатись одночасно з ним (інформація про якісні і кількісні параметри матеріального потоку) або після матеріального потоку;
- потік інформації може мати однакову направленість та джерело виникнення з матеріальним потоком (інформація про рух платіжних документів при організації безготівкових розрахунків);
- кожна конкретна форма господарських зв'язків передбачає свою черговість руху інформаційного, матеріального та фінансового потоків.

У макрологістичній системі інформація розглядається як продукт споживання поряд із матеріальними об'єктами, що є важливою передумовою у визначенні завдань управління інформаційними потоками.

У сучасних логістичних системах тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України зросли об'єми інформації, швидкість її зміни, стираються границі між окремими інформаційними потоками, розширюється доступ до інформації.

Таким чином, у дослідженні запропоновано аналіз особливостей управління інформаційними потоками у логістичних процесах тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України. Окрема увага приділяється передумовам управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі.

Досліджено ключові етапи формування логістичних систем військових підрозділів. Запропонована інформаційна база логістичних систем тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

УДК.355.41

Онищенко А.О., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Касім О.Г.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Необхідність здійснення кардинальних реформ у системі матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України підтверджується досвідом проведення Антитерористичної операції на сході України, вимогами Военної доктрини України, яка затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015, та Стратегічного оборонного бюлетеня України, який введений в дію Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240/2016, щодо створення єдиної ефективної системи логістики Збройних Сил, інших військових формувань та правоохоронних органів, як у мирний, так і у воєнний час (особливий період) для максимально оперативного і належного задоволення їх потреб.

Аналіз практичної діяльності у зазначених умовах служб тилу Збройних Сил виявив істотні недоліки і проблемні питання, зокрема: відсутність достатньої регламентації порядку тилового забезпечення військ у спеціальних операціях, низькі можливості мобільного тилу у збройних формуваннях інших силових відомств і міністерств, затримки у директивному управлінні підрозділами щодо їх тилового забезпечення. Наведені недоліки тилового забезпечення бойових підрозділів угруповання можуть спричиняти загрозу втрати контролю над певними районами кризового регіону. У зазначеній обстановці орган управління тилом угруповання має вибрати найбільш ефективний варіант організації системи тилового забезпечення, який відповідатиме умовам обстановки. Таким варіантом може бути створена за стандартами НАТО – система логістики.

Аналіз існуючої системи тилового забезпечення військ Національної гвардії показав, що вона значною мірою прив'язана до місцевих підприємств – постачальників матеріальних ресурсів і є достатньою для забезпечення повсякденної службово-бойової діяльності поблизу пунктів постійної дислокації. Проте ця система не здатна забезпечити дії угруповання Національної гвардії у зазначених обставинах.

Вивчаючи досвід створення та розвитку систем логістики провідних країн світу та у відповідності до завдань Матриці досягнення стратегічних цілей і виконання основних завдань оборонної реформи Стратегічного оборонного бюлетеня України для створення системи логістики Збройних Сил України сплановані основні заходи:

- створення органу управління логістики при Генеральному штабі Збройних Сил України;

- планування логістичного забезпечення стратегічного розгортання та застосування Збройних Сил та інших складових сил оборони під час виконання спільних зі Збройними Силами України завдань (у т.ч. планування заходів логістичного забезпечення територіальної оборони України);

- здійснення заходів короткострокового та середньострокового оборонного планування за напрямком логістичного забезпечення, визначення потреби в озброєнні, військовій техніці та матеріально-технічних засобах, необхідних для належного виконання завдань Збройними Силами та іншими військовими формуваннями, здійснення контролю за їх отриманням;

- набуття повноправного членства у Міжнародному логістичному координаційному центрі;

- здійснити переходу до класифікації матеріально-технічних засобів, прийнятої в НАТО;

- впровадження автоматизованої системи управління логістикою Збройних Сил України;

- розроблення спільної нормативно-правової бази з організації логістичного забезпечення сил оборони;

- створення підрозділу координації військових перевезень та транспортування;

- здійснення переходу на єдину систему кодифікації військового майна сил оборони, сумісну із системою кодифікації НАТО;

- удосконалення на стратегічному та оперативному рівнях систему відновлення (ремонт) озброєння та військової техніки, накопичення (зберігання) та постачання до військ (сил) ракет і боєприпасів, військово-технічного майна.

Таким чином, проведення відповідних реформ та створення єдиної ефективної системи логістики Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів дозволять:

- створити чітку вертикаль управління логістичним забезпеченням Збройних Сил України;

- автоматизувати процеси управління логістичним забезпеченням Збройних Сил України;

- організувати комплексне визначення потреб Збройних Сил України у

матеріально-технічних засобах;

– оптимізувати структуру сил та засобів логістичного забезпечення необхідних для своєчасного та якісного забезпечення Збройних Сил України;

– вирішувати увесь комплекс завдань логістичного забезпечення військ, як у мирний час, так і особливий період.

УДК 657.3

Острась В.В., студент магістратури Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Пономарьова М.С.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСТВА

На будь-якому етапі розвитку суспільства виробництво сільськогосподарської продукції було і залишається первинною основою життя і в цьому розумінні основою будь-якого матеріального виробництва. Воно задовольняє постійно зростаючі потреби населення в продуктах харчування, а промисловість – у сировині для виробництва продовольчих і промислових товарів широкого вжитку [1]. Продукція сільського господарства та промислові товари, виготовлені з неї, складають близько 75 відсотків роздрібного товарообороту державної та кооперативної торгівлі. Тобто, у сільському господарстві України виробляється майже три чверті товарів народного споживання і біля третини національного доходу, тому від темпів розвитку аграрного сектору значно залежать темпи розвитку економіки держави.

Пріоритетною галуззю народного господарства є агропромисловий комплекс України, адже в ньому сконцентровано близько 30% основних виробничих фондів і виробляється понад 80% загального обсягу вітчизняних товарів народного споживання. Здійснення аграрної реформи в Україні повинно спрямовуватись на створення економічно ефективного агропромислового виробництва, поглиблення ступеня переробки та поліпшення зберігання сільськогосподарської продукції.

Від стану Агропромислового виробництва, яке є найбільш складним і динамічним підкомплексом серед інших галузей АПК, залежить продовольча система країни. І кожна з його складових має свою особливу технологію виробництва продукції, технічну оснащеність, систему організації та управління, економічний та соціальний базис. Отже продовольча система має за

головну мету – забезпечення суспільства основними продуктами харчування.

Серед галузей АПК найважливішим є сільське господарство, яке являється основним виробником продуктів харчування для населення та сировини для промисловості [5].

Сільське господарство – це галузь найвищою мірою інтегрована в певну природно-економічну систему, в якій кожен компонент є обов'язковим елементом і виконує свою специфічну роль.

Основні завдання сільського господарства – забезпечити інтенсивний розвиток і підвищення ефективності всіх його галузей з метою збільшення виробництва і поліпшенню якості продукції, більш повне задоволення потреб населення в продуктах харчування і промисловості в сировині. Вирішення цих завдань значною мірою залежить від рівня використання досягнень науково технічного прогресу, поглиблення зв'язків сільського господарства з усіма іншими галузями агропромислового комплексу, радикальних перетворень в економічних відносинах та прискоренню соціальної перебудови села. Значним мінусом сільського господарства, як важливої галузі економіки, є нерациональне землекористування, застаріла техніка (70-75%) машинно-тракторного парку відпрацювали свій строк, недостатність природоохоронних та агротехнічних заходів [4].

Планування – одна з функцій керування сільськогосподарським підприємством. В умовах ринкової економіки для підприємців планування є способом забезпечення становлення та розвитку бізнесу, воно є необхідним для приведення господарчої діяльності підприємства до відповідності з вимогою ринку. Бізнес – план складається з таких розділів: характеристика підприємства, ринкова діяльність, план маркетингу, виробничий план діяльності підприємства, основні засоби виробництва, енергетика, праця, витрати за елементами та статтями, фінансовий план, інвестиційна діяльність [2]. На практиці не існують єдиної, стандартної, універсальної для всіх випадків форми бізнес-плану. Узагальнюючи літературні джерела та досвід складання бізнес-планів сільськогосподарських підприємств, наведено його орієнтовну структуру та зміст.

Значення планування полягає в тому, що заздалегідь визначаються шляхи, засоби й методи реалізації обраної стратегії діяльності підприємства. За відношенням до "стратегії" "планування на короткий термін" часу називають оперативним [3]. Воно виступає у вигляді тактичних планів, основна ціль яких – оволодіння ефективним інструментом досягнення стратегічних цілей підприємства. Отже з набуттям незалежності Україною був проголошений новий курс на перехід суспільства до ринкової економіки, що функціонує за законами товарно-грошових відносин, попиту та пропозиції, ціни та конкуренції. Але розпочався розлад всієї економічної системи і насамперед, це

стосується сільського господарства, де й досі розлад триває, а кількість прибуткових сільськогосподарських підприємств все зменшується.

Список використаних джерел.

1. Пономарьова М.С. Бізнес-планування сільськогосподарських підприємств / М.С. Пономакрьова / Агробізнес: проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку: [Кол. монографія] / За ред. Г.Є. Жуйкова, Я.В. Сухій, В.С. Ніценка. – Книга 2. Одеса: ТОВ «Лерадрук», 2012. – С. 31 – 75, 647 – 655.

2. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: методичні рекомендації / уклад. В.П. Мартьянов, М.Ф. Соловійов, А.В. Токар, В.Й. Шиян / Харк. держ. аграр. ун-т. – Х., 2001. – 262 с.

3. Іванишин В.В. Стратегічні напрями розвитку сільськогосподарського машинобудування в Україні. / Економіка АПК, 2005. – №1. – С. 3-8.

4. Вітков М.С, Основні фактори інтенсифікації аграрного виробництва в перехідний період до ринку. / Економіка АПК, 2005. – №2. – С. 17-20.

5. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В Ульянченка та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. – С. 183-205.

Петрівський О.О., курсант 517 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Зуб О.В.**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри фундаментальних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ В РАЦІОНІ – ОСНОВА ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

Здорове харчування – один із фундаментальних факторів, що підтримують здоров'я і настрої людини протягом усього життя.

Враховуючи фізичні і емоційні навантаження, що характерні для техногенного суспільства та призводить до хронічних стресів, виникає потреба сучасної людини у вітамінах, мікроелементах та інших харчових компонентах.

У зв'язку з несприятливою екологічною ситуацією та збільшенням концентрації в продуктах харчування речовин, які мають токсичну й канцерогенну дію, набуває актуальності збагачення раціону серовиною з екопротекторним ефектом.

Результати численних досліджень за останні роки доводять, що дієтичні харчові добавки багаті на білки, полісахариди (альгінати, пектини), вітаміни, макро- і мікроелементи, позитивно впливають на обмін речовин в організмі, зменшують нагромадження радіонуклідів стронцію і цезію, солей важких металів (свинцю, ртуті, кадмію), нормалізують стан травної, кровотворної, імунної й ендокринної систем.

Серед широкого спектра сировини рослинного походження особливої уваги заслуговують пшеничні зародки. У пшеничних зародках на частку білків припадає (33-40)% від їх загальної маси. У пшеничних зародках сконцентровано велику кількість мікро- та макроелементів і легкозасвоюваних вуглеводів. Внесення пшеничного зародку до раціону харчування дозволяє збагатити їх вітамінами В1, В2, В6, РР, Е, провітаміном А та поліненасиченими жирними кислотами Омега-3 і Омега-6.

Одним з різновидів рослинної сировини є шрот – це продукт вилучення олії з насіння шляхом пресування. Шроти багаті клітковиною, полі ненасиченими кислотами, рослинним білком, вітамінами, фолієвою кислотою, антиоксидантами, а також необхідними для здоров'я мікроелементами (калієм, кальцієм, магнієм, цинком).

Заслуговує на увагу шрот з насіння розторопші. Відмінна особливість розторопші від інших олійних культур – наявність в її зернах флавоноїду сілімарину. Сілімарин є потужним антиоксидантом і має виражену гепатопротекторну дію – нейтралізує отруйні речовини, що роблять згубний вплив на печінку. В шроті розторопші також міститься близько 22% білка та 30% харчових волокон, а також поліненасичені жирні кислоти, каротиноїди, вітаміни групи В, токоферолі, пектин, ефірні масла, біогенні аміни, органічні кислоти.

Якщо постійно вживати продукти, які містять шрот з насіння льону та лляну олію, можна запобігти розвитку онкологічних захворювань, утворенню тромбів, ожирінню, випадінню волосся; вони діють як глистогінний, протизапальний і протинабряковий засіб; корисні для зниження кров'яного тиску, підтримки імунної системи людини, підвищення еластичності судин очей і перешкоди виникнення спазмів судин.

Також висока біологічна та харчова цінність гарбузового борошна, що обумовлена його унікальним складом з понад 50 макро-і мікроелементів, серед яких провідні позиції займають цинк, залізо, магній, фосфор, кальцій та селен. Гарбузове борошно володіє бактерицидною, протизапальною, протипаразитарною, протиалергічною та протипухлинною властивостями.

Амінокислота аргінін, що входить до складу шроту, сприяє збільшенню м'язової маси, тому борошно гарбуза є невід'ємною частиною раціону багатьох спортсменів.

Комплекс амінокислот валіну, глутаміну, фенілаланіну та гліцину, що входять до складу гарбузового борошна, найкращим чином впливає на функціональний стан нервової системи, настрої та працездатність людини.

У шроті з насіння вівса висока концентрація магнію. Цей продукт регулює обмінні процеси в серцевому м'язі і нервових тканинах. Крім цього у складі шроту з насіння вівса висока концентрація заліза, у вигляді хелатних з'єднань.

Хелатні з'єднання заліза краще засвоюються організмом, ніж звичайне – окисне або закисне залізо.

Рекомендується вживати шпроти з насіння вівса при наступних захворюваннях: зниженому імунитеті, частих простудних захворюваннях; при алергіях; хронічних дерматитах, екземах, сухій шкірі, діатезах та інших.

Шпроти різних рослин збагачують страви корисною клітковиною, амінокислотами і вітамінами, стимулюють обмін речовин і кровотворення, підвищують імунитет, компенсують вітамінну і мінеральну недостатність, нормалізують кислотно-лужний баланс, сприяють очищенню організму від шлаків і інтенсивному травленню.

Як висновок можна з впевненістю говорити про те, що шпроти різних рослин володіють оздоровчою дією на різні органи людини.

Розв'язання проблеми здорового харчування є найважливішим та актуальним державним завданням, пов'язаним із соціальною стабільністю суспільства і здоров'ям населення.

УДК 330.32

Полушкін А.Р., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Морозова Л.В., старший викладач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

Сучасний розвиток української економіки вимагає переходу на інноваційно-інвестиційний шлях її розвитку. Це безпосередньо пов'язано і з розвитком людського капіталу, тобто основних характеристик, що визначають його як основного ресурсу підприємства. В першу чергу до таких характеристик можна віднести професійні, кваліфікаційні, здоров'я, мотивація, культура. Для утримання, а також і для їх вдосконалення потрібні від самої людини, організацій і суспільства в цілому значних витрат. Тому виникає питання про вкладення інвестицій в людський капітал. Дане питання є актуальним і поки що недостатньо дослідженим, що значною мірою обумовлене труднощами отримання її кількісних і якісних оцінок.

Існує дискусія про те, наскільки припустимо інвестиції в людський капітал порівнювати зі звичайними інвестиціями. Одні дослідники розуміють під ними витрати коштів, спрямованих на підвищення його результативності, інші – будь-які дії або заходи, спрямовані на поліпшення характеристик людського капіталу. Це підтверджує те, що серед учених-економістів нема єдиної думки

щодо трактувань цього поняття.

Інвестиції в людський капітал мають ряд особливостей, що відрізняють їх від інших видів інвестицій.

1. Віддача від інвестицій в людський капітал безпосередньо залежить від терміну життя його носія (від тривалості працездатного періоду). Чим раніше робляться вкладення в людини, тим швидше вони починають давати віддачу.

2. Людський капітал не тільки схильний фізичному і моральному зносу, але і здатний накопичуватися і множитися.

3. У міру нагромадження людського капіталу його прибутковість підвищується до певної межі, обмеженого верхньою межею активної трудової діяльності (активного працездатного віку), а потім різко знижується.

4. Не всякі інвестиції в людини можуть бути призвані вкладеннями в людський капітал. Наприклад, витрати, пов'язані з кримінальною діяльністю, не є інвестиціями в людський капітал, оскільки суспільно недоцільні і шкідливі для суспільства.

5. Характер і види вкладень в людину обумовлені історичними, національними, культурними особливостями і традиціями.

6. У порівнянні з інвестиціями в інші різні форми капіталу інвестиції в людський капітал є найбільш вигідними як з точки зору окремої людини, так і з точки зору всього суспільства.

Значну увагу приділяють інвестуванню в людський капітал у країнах з розвинутою ринковою економічною системою. Наприклад, за оцінками Світового банку, людський капітал перевищує 80% всіх продуктивних багатств в Японії і 60% в США. В Австралії і Канаді, що мають величезні природні ресурси і порівняно невелику чисельність високоосвіченого населення, частка людського капіталу становить близько 20% від продуктивних багатств цих країн, тоді як в Україні підвищення і підтримка на високому рівні цього показника є перепорою для входження нашої держави до складу розвинених країн. Вирішення цієї проблеми ускладнюється визначенням обсягів інвестицій, які доцільно вкладати в людський капітал, тим більше, що інвестиції такі в усьому світі на перших етапах фінансують із бюджету державні органи різних рівнів за рахунок оптимізації інших статей витрат.

Таким чином, зміни, що відбуваються сьогодні в українській економіці, дозволяють говорити про інноваційно-інвестиційну спрямованість її зростання. Фундаментальним критерієм економічного розвитку при цьому стає все більше розуміння ролі людських і інтелектуальних ресурсів, як важливого чинника успішності будь-якого підприємства і економіки в цілому.

Саме люди, їх знання, уміння, здібності, досвідом є інтелектуальний запас, який накопичується і стає джерелом майбутніх доходів. Формування людського капіталу можливе тільки за умови цілеспрямованих вкладень в його розвиток з

боку держави, організації і самої людини. Тому вже не одне десятиліття розум багатьох учених займає питання оцінки економічної ефективності інвестицій в людський капітал.

УДК 338.32:65.012

Радченко К.А., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Єфремова Н.О.**, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ, ЦІЛІ ТА ЕТАПИ

Структура операційної системи – це сукупність елементів і зв'язків між ними, що забезпечують цілісність системи, тобто збереження основних властивостей системи при різних зовнішніх і внутрішніх змінах. Структура операційної системи визначається складом і взаємозв'язками її елементів і підсистем, а також зв'язками із зовнішнім середовищем. Розрізняють просторову (розташування елементів системи у просторі) і часову (послідовність змін стану елементів і системи в цілому) структури виробничих систем. Вони тісно взаємопов'язані і взаємозалежні. На самому загальному рівні в складі операційної системи вирізняють три підсистеми: переробки, забезпечення та управління [1]. Операційна система організації – відкрита самостійна система, головне призначення якої полягає у створенні умов для задоволення потреб споживача у товарах або послугах, в рамках якої здійснюється реалізація операційної функції, що включає в себе дії, в результаті яких виробляються товари, надаються послуги, виконуються роботи для задоволення запитів зовнішніх щодо даної організації споживачів. Метою проектування будь-якої операційної системи є максимізація ефективності, тобто одержання максимального ефекту від використання на одиницю використаних ресурсів. Під ефектом для операційної системи розуміється ступінь досягнення поставлених перед системою цілей, у якості яких може виступити ряд необхідних властивостей [2]. Проектування операційної системи включає в себе проектування виробів і процесів у сфері виробництва та послуг, визначення виробничих потужностей, проектування підприємства, організації та нормування праці [6, 7]. Операційна система проектується з глибиною її розчленування до рівня операцій та організації останніх із урахуванням положень соціотехнічного підходу, сутність якого полягає у раціональному розподілі робочих функцій між людським і технічним факторами. Ідеальним

варіантом сформованої операційної системи є такий, за якого досягається відносна рівноважність використання всіх ресурсів у часі [3].

Процес проектування може бути представлений як послідовність наступних етапів: Ціллю проектування будь-якої коопераційної системи є максимізація її ефективності, тобто одержання максимального ефекту від використання системи на одиницю застосованих ресурсів. При плануванні трудового процесу менеджери вирішують ряд питань: розподіл праці; організація робочого місця; нормування (норма часу, виробітку, керованості) та стимулювання; створення нормальних умов праці [4]. Для стабілізації та економічного зростання в країні необхідно багато чого змінити як на державному рівні, так і на рівні кожного окремого підприємства [7].

Операційний менеджмент займається розробкою організаційних систем, що забезпечують максимально ефективне використання основних ресурсів виробничого процесу з досягненням основних цілей та з метою отримання максимального ефекту [5]. Ефективність сучасного управління підприємством залежить насамперед від визначених цілей і доведення їх до структурних одиниць, а також методів їх досягнення. Загалом управління процесами виробництва має на меті одержати максимальний сукупний прибуток від здійсненої діяльності.

Список використаних джерел.

1. Бай С.І. Операційний менеджмент. – К.: КНТЕУ, 2004.
2. Коваленко Г.А. Учебное пособие по курсу "Операционный менеджмент". – Краматорск: ДГМА, 2004.
3. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. – К.: Кондор, 2008.
4. Сотник І.М. Операційний менеджмент. – Суми: Видавництво СумДУ, 2007.

5. Фесенко А.С. Критерії удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві / М.С. Пономарьова, А.С. Фесенко // Міжнародна науково-практична конференція «Економічні, екологічні та соціальні проблеми розвитку аграрної сфери в умовах глобалізації – Х. ХНАУ : 4 – 5 листопада 2015 р. – С. 145-147.

6. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В. Ульянченка та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, – 2010. – С. 183-205.

7. Шовкун Л.В. Вплив системи управління на ефективність використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств / Л.В. Шовкун // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія „Економічні науки”. – № 2, 2017 р. – С. 139-148.

8. Гончаренко Н.Г. Роль комплексного системного аналізу в управлінні підприємством // Економіка та суспільство. – 2017. – № 12. – С. 683-686.

УДК 330.322

Романенко І.І., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Крамаренко К.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ

Роль інвестицій у відтворенні на різних рівнях є беззаперечною. Вони є його рушійною силою. На цьому етапі на перший план виходить проблема пошуку інвестиційних ресурсів.

Саме формування необхідного їх обсягу є попереднім кроком до інвестування капіталу у реалізацію інвестиційних проектів. Інвестиційні ресурси підприємства – це фінансові, майнові та трудові ресурси, які залучаються для реалізації об'єктів інвестування. Інвестиційні ресурси підприємства належать інвестору на правах користування, а також можуть розглядатися як інвестиційний потенціал підприємства, оскільки можуть бути використані за потреби [1].

Основною метою формування інвестиційних ресурсів підприємства є задоволення потреб у придбанні необхідних інвестиційних активів та оптимізація їх структури з позиції забезпечення ефективних результатів інвестиційної діяльності.

У процесі формування механізму регулювання інвестиційних ресурсів підприємства варто звернути увагу на фінансові ресурси, оскільки вони можуть

бути трансформовані у будь/яку іншу форму інвестиційних ресурсів.

Для подолання існуючих труднощів з нестачею власних коштів ефективними є механізми мобілізації власних коштів, які включають процеси реінвестування прибутку, що залишився у розпорядженні підприємства, та інвестування за рахунок амортизаційних відрахувань.

Проблему необхідності кардинального збільшення інвестицій в основні фонди підприємств України, рівень фізичного та морального зносу яких становить у середньому 60%, можливо вирішити шляхом застосування лізингового механізму.

Іншим інвестиційним механізмом, який дозволяє покрити дефіцит підприємства в інвестиційних ресурсах, є селенг як найбільш ефективний спосіб залучення інвестиційних ресурсів при недостатніх обсягах власних коштів підприємства.

Важливим фактором формування інвестиційних ресурсів є ефективне функціонування банківської системи, подолання розриву між банками і реальною економікою.

Економічний механізм формування інвестиційних ресурсів діє в рамках законодавства країни, і формує економічні умови фінансування, що забезпечують діяльність підприємств у напрямі формування власних інвестиційних ресурсів, визначають сфери пільгового оподаткування, страхового захисту, кредитування та забезпечують сприятливі умови для акумуляції ресурсів.

Враховуючи сучасний рівень забезпеченості й ефективності використання інвестиційних ресурсів підприємствами України, доцільними є такі заходи щодо стимулювання інвестиційного процесу:

- урегулювання нормативно-правової бази;
- активізація розвитку фондового ринку;
- підвищення рівня кваліфікації керівних кадрів та формування відчуття власника серед акціонерів;
- цивілізоване вирішення корпоративних конфліктів через судову систему;
- формування, впровадження та реалізація гнучкої й ринково адекватної системи управління;
- стабілізування політичної ситуації в країні;
- надання іноземним інвесторам правових гарантій;
- створення спеціалізованих інвестиційних банків із забезпеченням пільгових умов кредитування інвестиційних проектів.

Важливою також є робота з інвесторами в регіонах, оскільки майже в кожному п'ятому місті України інвестицій немає взагалі, а в багатьох містах їх обсяги малі.

В Україні необхідно активізувати створення інформаційних мереж для інформаційної підтримки вітчизняного бізнесу і забезпечення його конкурентоспроможності [3].

Отже, залучення інвестиційних ресурсів для підприємств України в достатньому

обсязі та ефективно їх використання є головною передумовою розвитку економіки.

Список використаних джерел.

1. Жученко З. О. Інвестиційні ресурси підприємств: механізм регулювання/ З. О. Жученко // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 20. – С. 16–19.

2. Дискіна А. А. Формування складових механізму залучення інвестиційних ресурсів / А. А. Дискіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 2(2). – С. 28-33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2013_2\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2013_2(2)_6).

3. Євтушевська О. О. Проблеми залучення інвестицій на вітчизняні підприємства / О. О. Євтушевська, Л. Ю. Войтенко // Економіка харчової промисловості. – 2010. – №2. – С. 13–17. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2010_2_4.

УДК 631.1:65: 332.2(477)

Салогуб В.О., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Шовкун Л.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ВИВОДУ НА РИНОК НОВОГО ТОВАРУ

Життєвий цикл товару – одна з теорій, широко використовуваних у маркетингу, суть якої полягає в тому, що весь період випуску й продажу товару розбивається на кілька етапів, на кожному з яких товар треба по-різному рекламувати, продавати та змінювати на нього ціну. Звичайно виділяють чотири етапи життєвого циклу товару: впровадження, ріст, зрілість і спад. Виведення на ринок нового товару і його подальше просування є, мабуть, однією з найважливіших і складних завдань. Товари «ринкової новизни» є ключовими для комерційного успіху діяльності будь-якого підприємства та надають можливість призначати монопольні ціни й одержувати більш високу, у порівнянні з середньою по галузі, норму прибутку. «Товар ринкової новизни» відкриває перед споживачем можливість задоволення зовсім нової потреби або піднімає на новий якісний рівень задоволення звичайної, відомої потреби [2]. Однак зростання ринку викликає конкуренцію в міру того як інші суб'єкти підприємництва розробляють подібні продукти. Це призводить до поступового зниження ціни та норми прибутку. Ті підприємства, в яких рівень витрат виявився порівняно високим, повинні залишити даний ринок. Тому основою стабільності та рентабельності підприємства є аналіз ринку, що забезпечує постійну розробку та виведення на ринок нової продукції [1].

Можна виділити три основних підходи до визначення поняття «новий товар». Перший підхід виходить із тимчасового критерію: до нових відносять будь-який виріб, що знову випускається. Критерій новизни в цьому випадку – не якісна своєрідність виробу, а час його освоєння й виробництва. Другий підхід заснований на вимозі виділення критерію відмінності нового товару від його аналогів і прототипів. У якості такого критерію пропонують використовувати принцип породження та/або задоволення товарами раніше невідомої потреби. Новим товаром називають також будь-яку прогресивну зміну товару, що відрізняє від раніше відомих. Ці зміни можуть торкатися сировини, матеріалів, конструкцій, технологій, зовнішнього оформлення та ін. Третій підхід базується на наступній посилці: треба виходити не з єдиного критерію, а з певної їхньої сукупності, що характеризує ті або інші сторони новизни товару. При цьому можна виділити, наприклад, чотири рівні новизни товару: зміна зовнішнього оформлення при дотриманні існуючих споживчих властивостей; часткова зміна споживчих властивостей за рахунок удосконалення основних технічних характеристик, але без принципових змін технології виготовлення; принципова зміна споживчих властивостей, що вносить істотні зміни в спосіб задоволення відповідної потреби; поява товару, що не має аналогів. Наведені систематизації виявляють загальний для багатьох класифікацій такого роду недолік – змішання критеріїв і підстав. Для формування загального визначення новизни необхідно чітко розділити й виділити такі поняття, як «новий виріб», «новий товар» і «новий предмет споживання» [4]. Новим виробом можна вважати такий серійний або масовий виріб, виробництво якого вперше освоєне підприємством. Інакше кажучи, будь-який продукт, що випускається даним підприємством, можна вважати новим. У цьому випадку мова йде про виробничу новизну виробу з погляду часу його освоєння. Новим предметом споживання слід вважати новий товар, що вийшов у сферу споживання, що має у порівнянні з існуючим більш високий споживчий рівень якості, що й забезпечує більш повне задоволення потреб. Існуючий критерій у цьому випадку – поява й задоволення нової потреби або, принаймні, нового, більш ефективного способу задоволення вже наявної потреби [3]. Незважаючи на прагнення підприємств постійно обновляти товарний асортимент, «догоджаючи», таким чином, покупцям, новий товар, на жаль, не завжди стає «улюбленцем» на ринку. За статистикою, з 10 представлених ринку нових виробів вісім не цілком виправдовують надії, що покладали на них. Здійснювати управління маркетинговою діяльністю на підприємстві є складним завданням, тому що маркетологу доводиться мати справу з багатьма неконтрольованими змінними складного маркетингового середовища, у якому підприємство здійснює свою діяльність. Воно вимушене миритися з неконтрольованими його чинниками. Як відома, план маркетингу – це

письмовий документ, або проект, що описує впровадження і контроль маркетингової діяльності організації, пов'язаної з конкретною маркетинговою стратегією [5, 6].

Список використаних джерел:

1. Балабанова Л.В. Маркетинг : підруч. / Л.В. Балабанова. – [2-ге вид., перероб. і допов.]. – К.: Знання-Прес, 2004. – 645 с.
2. Вачевський М.В. Промисловий маркетинг. Основи теорії і практики: Навч. посібник для вузів / М.В. Вачевський, В.Г. Скотний, О.М. Вачевський. – К.: ЦНЛ, 2005. – 256 с.
3. Котлер Ф. Основи маркетинга: краткий курс. / Котлер Ф.: пер. с англ. – М.: Издат. дом «Вільямс», 2007. – 656 с.
4. Романова А.М. Маркетинг: Підручник / Під ред. А.М. Романова. – М: Банки й біржі, Юніті, 1996. – 560 с.
5. Рябуха І.С. Аналіз та оцінка маркетингових можливостей і ресурсів в ефективному управлінні маркетингової діяльності сільськогосподарського підприємства / І.С. Рябуха, М.О. Скринник // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. – 2014. – № 5. – С. 273-281
6. Рябуха І.С. Розробка комплексу маркетингу та поліпшення маркетингової діяльності на базі товариства з обмеженою відповідальністю Новоолександрівське Вовчанського району Харківської області // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. – 2013. – № 6. – С. 196-203.

УДК 631.158:65.24

Семенюк О.В., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Пономарьова М.С.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІ ПРАЦІ

Мотивація є однією з провідних функцій управління, оскільки досягнення основної мети залежить від злагодженості роботи людей. Кожен ефективний керівник намагається переконати співробітників працювати краще, спонукати їх до активної трудової діяльності, підтримувати зацікавленість у праці, ініціювати переживання задоволення від отриманих результатів. Важливо також, щоб працівники домагалися досягнення цілей організації добровільно і творчо.

Працівникам, успішно і добросовісно виконуючим свої трудові обов'язки, надається в першу чергу переваги і пільги в галузі соціально-культурного і

житлово-побутового обслуговування (путівки до санаторіїв і будинків відпочинку, поліпшення житлових умов тощо). Таким працівникам надається також перевага при просуванні на роботі [1, с. 48].

Розробкою змістовних теорій мотивацій займалися М. Туган-Барановський, А. Маслоу, Ф. Герцберг, Д. Мак-Грегор, Д. Мак-Клелланд.

Авраам Маслоу у своїй теорії намагався пояснити, чому у різний час людьми керують різні потреби. Люди завжди намагаються задовольнити у першу чергу самі важливі свої потреби, і як тільки їм вдається задовольнити цю потребу, вона на деякий час перестає бути рушійним мотивом. Одночасно з'являється необхідність до задоволення наступної за важливістю потреби.

Серед найвідоміших процесійних теорій мотивації виділяють: теорію очікувань В. Врума, теорію справедливості Стейсі Адамса, теорію постановки цілей, модель Портера-Лоулера. Адам Сміт ще два століття тому, аналізуючи матеріальну мотивацію, указував на п'ять головних умов, які, на його думку, компенсують малий грошовий заробіток в одних і нівелюють великий заробіток в інших: приємність чи неприємність самих занять; легкість і дешевизна або трудність і висока вартість навчання ним; постійність чи тимчасовість цих занять; більша або менша довіра, яку виявляє суспільство до тих осіб, що займаються ними; можливість чи неможливість досягнення успіху в них. Адам Сміт зазначав, що заробітна плата змінюється залежно від того, чи є робота легкою або важкою, шанованою або принизливою [3, с. 60].

Знаючи мотивацію працівників, можна достовірно спрогнозувати їхню реакцію на дії керівництва. Мотивація дає також змогу з'ясувати, чому так, а не інакше чинить людина. Це стосується і конкретного керівника: чим зумовлений його вибір тактики поведінки при розв'язанні управлінського завдання, стилю управління, манери ділового спілкування тощо. Саме тому мотиваційна функція є найважливішою в управлінні, викликає особливий інтерес у керівників.

Мотивація є динамічним процесом, який стимулює й підтримує на певному рівні поведінкову активність індивіда. Вона охоплює систему спонукальних чинників (потреби, мотиви, цілі, наміри тощо), здатних впливати на поведінку людини, сукупність причин психологічних чинників, що стимулюють, а також пояснюють поведінку та активність людини, з іншого боку, вона є процесом спонукання себе та інших для досягнення цілей [2]. За особливі трудові заслуги працівники представляються у вищій органі до заохочення, до нагородження орденами, медалями, почесними грамотами, нагрудними значками і до присвоєння почесних звань і звання кращого працівника за даною професією [1].

Поняття «успішне і добросовісне виконання своїх трудових обов'язків» дуже невизначене, але в той же час до таких працівників можна віднести тих, хто має позитивні результати своєї діяльності.

Система мотивів і стимулів праці має опиратись на певну нормативно-

правову базу. Працівник має знати, які вимоги ставляться перед ним, яка буде винагорода при їх отриманні і які санкції будуть застосовуватися у випадку невиконання вимог.

Підвищення рівня освіти, збільшені соціальні очікування працівників пред'являють високі вимоги і до технологій управління персоналом. Як раніше, так і зараз існує проблема недосконалості форм і механізмів мотивації високопродуктивної праці. [5]. Вдосконалення функції стимулювання для менеджерів будь-якого рівня має бути постійним, складним і невідкладним завданням. Він повинен усвідомлювати, що винагорода за високопродуктивну працю має бути як матеріальною, так і моральною. У сучасній економіці мотивація праці розглядається, як багатоконпонентний фактор ефективності. Чим більше задоволення одержує людина від праці, тим більше користі й суспільству. Формування дієвого мотиваційного механізму на сьогоднішній день є головним завдання підприємства так і держави зокрема [4].

Список використаних джерел.

1. Законодавство України про працю. – К.: Істина, 2007. – 320 с.
2. Лук'янихін В.О. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. / В.О. Лук'янихін – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 592 с.
3. Колот А. М. Мотивація персоналу: Підручник / А. М. Колот – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с.
4. Рябуха М.С. Мотиваційний механізм в структурі економічного механізму підприємницької діяльності / М.С. Рябуха // Збірник тез доповідей ХНЕУ, – №8. – 2009. – С. 80-81.
5. Рябуха М.С. Управління мотиваційним механізмом в системі стимулювання праці / М.С. Рябуха // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету: Зб. Наук.праць. – Біла Церква, 2009. – Вип. 63. – С.97-100.

УДК 338.57

Сиса А.В., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Осипенко С.М.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ОБГРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

У сучасних економічних умовах для ресторанного бізнесу особливо важливе значення має вибір найбільш пріоритетних напрямків його розвитку та форм обслуговування, адже від вдалого їх вибору залежить результативність

розвитку діяльності всього підприємства, ефективність його діяльності та конкурентні позиції.

Для обґрунтування впровадження організаційно-технічних заходів, новітніх форм обслуговування в роботі запропоновані методичні рекомендації, схема яких включає чотири блоки.

У блоці 1 формується перелік нових форм обслуговування та інших заходів на основі вивчення попиту споживачів шляхом маркетингових досліджень, вивчення досвіду інших закладів ресторанного бізнесу, а також залучення думки науковців та фахівців в цієї сфері.

У блоці 2 проводиться попередній відбір заходів для їх послідуочого аналізу. Для виконання відбору пропонується використати матрицю «Важливість – Конкурентоспроможність», яка враховує думку як фахівців, так й безпосередньо споживачів і формується шляхом проведення анкетування. На основі результатів опитування складається таблиця і формується матриця для всіх відібраних заходів, в якій вони в залежності від доцільності реалізації діляться на чотири групи: безумовно доцільні, доцільні, нейтральні і недоцільні.

Далі, у блоці 3 з груп безумовно доцільних і доцільних заходів розраховується економічна ефективність їх впровадження. Приводяться розрахункові співвідношення для оцінки ефективності. Економічна ефективність визначається як різниця між додатковим доходом від впровадження напрямку та витратами на нього за певний період по відношенню до цих витрат. Ефективним вважається напрямок, для якого показник економічної ефективності перевищує таку, що фактично склалася на підприємстві.

У 4-му блоці схеми обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства приймається остаточне рішення для впровадження відібраних у блоці 3 заходів. Тут повинні враховуватися обмеження на наявність коштів, часу, матеріальних та трудових ресурсів, та інші обмеження організаційного та технічного характеру. У процесі прийняття рішень можливо повернення до попередніх блоків схеми, починаючи з першого. На цьому етапі передбачається також визначення умов, при котрих впровадження пропозицій буде доцільним. Це показники потрібного зросту товарообороту, зросту цін та мінімальна величина потрібних витрат, які розраховуються методом зворотного рахунку.

В роботі розглянутий приклад застосування розробленої методики за даними підприємства ресторанного бізнесу.

УДК 331.101

Тітова М.І., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Шовкун Л.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ, ЦІЛІ ТА ЕТАПИ

У процесі вивчення даного питання варто підкреслити те, що ціллю проектування будь-якої коопераційної системи є максимізація її ефективності, тобто одержання максимального ефекту від використання системи на одиницю застосованих ресурсів [1]. Під ефектом для операційної системи розуміється ступінь досягнення поставлених перед системою цілей, у якості яких може виступити ряд необхідних властивостей [2].

Для однієї конкретно спроектованої операційної системи групи її властивостей є взаємозалежними і змінюються узгоджено. Виходить, у загальному випадку досліджувані групи властивостей можуть бути оцінені одним синтетичним критерієм. Відомо, що операційну систему з заданими властивостями можна побудувати лише тільки на множинах елементів і зв'язків між ними. Розглянемо запропоновану О.В. Декалюк методику проектування операційної системи виробничого підприємства. [3] Сучасними дослідниками сьогодні приділяється увага лише проектуванню виробничих підрозділів і процесів виробництва, дана методика передбачає проектування всієї операційної системи. За розробленою методикою процес проектування операційної системи включає такі основні етапи:

- збір аналітико-інформаційних даних;
- проектування виробів і процесів виробництва;
- проектування потужності операційної системи;
- проектування та розробка виробничих операцій;
- проектування системи управління операційною системою;
- проектування забезпечення функціонування операційної системи.

Збір аналітико-інформаційних даних передбачає збір оперативно-технологічної, обліково-економічної та іншої інформації, що відображає перебіг виробничого процесу, стан систем забезпечення, якості, виробничої логістики. Проектування виробів повинно передбачати логічну послідовність дій операційного менеджера (прийняття управлінських рішень). Проектування виробничого процесу, за допомогою якого буде виготовлено спроектований виріб, передбачає визначення його етапів і часу виконання робіт. Визначення необхідної потужності обов'язково має враховувати наявний попит, від точності

розрахунку якого залежить точність рівня необхідної потужності.

Для стабілізації та економічного зростання в країні необхідно багато чого змінити як на державному рівні, так і на рівні кожного окремого підприємства [5]. Проектування виробничих операцій передбачає ряд послідовних дій: формулювання цілі; розробка завдань персоналу; розбивання робіт на операції; визначення необхідного часу виконання операцій; визначення часу очікування та часу простою; оптимізація виконання операцій у часі; розробка графіка виконання робіт; визначення якості виконання операцій; розробка календарного плану. Управлінська діяльність відіграє важливу роль у проектуванні операційної системи і включає системи оперативного управління виробництвом, якістю, матеріально-технічними запасами і технічним обслуговуванням, що побудовані на тих самих основних принципах. Підвищення ролі менеджменту у розв'язанні народногосподарських завдань зумовлене курсом на широке використання інтенсивних факторів розвитку економіки, поглибленням поділу праці і внаслідок цього помітним ускладненням зв'язків між окремими елементами суспільного виробництва, глибокими якісними перетвореннями і радикальними змінами у виробничих відносинах [4]. Операційний менеджмент займається розробкою організаційних систем, що забезпечують максимально ефективно використання основних ресурсів виробничого процесу з досягненням основних цілей та з метою отримання максимального ефекту. У виробництві важливу роль відіграють гармонійна система цілей, стратегії і структура виробничого потенціалу, ступінь надійності підприємства та його гнучкість. Система менеджменту будь-якої організаційної структури являє собою апарат управління підприємством, здатний сформулювати напрям діяльності організації і масштаби виробництва [7]. З огляду на вищенаведене, можна зробити висновок, що управління операційною системою виробничого підприємства реалізується в рамках конкретного господарського механізму.

Список використаних джерел.

1. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни : навч. посібник для вузів / О.В. Михайловська. – К. : Кондор, 2008. – 552 с.
2. Гевко І.Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. / І.Б. Гевко. – К. : Кондор, 2005. – 228 с.
3. Декалюк О.В. Методика проектування операційної системи виробничого підприємства // Вісник технологічного Університету Поділля. – 2003. – Т.2, №2. – С. 42-45.
4. Пономарьова М.С. Особливості менеджменту в сільськогосподарських підприємствах / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2012. – № 10. – С.133-139.

5. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В. Ульянченка та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. – С.183-205.

6. Шовкун Л.В. Вплив системи управління на ефективність використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств / Л.В. Шовкун // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія „Економічні науки”. – № 2, 2017 р. – С. 139-148.

7. Пономарьова М. С. Удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві в умовах зростання його конкурентостійкості / М. С. Пономарьова, А. С. Фесенко // Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки. – 2017. – № 2. – С. 99-109.

УДК 658.8 (477)

Ткаченко А.А., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Ломовських Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

УРАХУВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНИХ ФАКТОРІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ МАРКЕТИНГУ

Ринковий сегмент – це група покупців (або потенційних покупців), чії потреби дуже схожі між собою, але в деяких істотних аспектах відрізняються від потреб решти ринку; навіть один покупець може становити ринковий сегмент [1]. Мета сегментування – виявити у кожної групи покупців порівняно однорідні потреби в продукті і відповідно з цим зорієнтувати товарну, цінову, збутову політику та політику просування підприємства. Сегментування ринку, безумовно, один із найважливіших інструментів маркетингу в різних галузях. Від того, наскільки правильно воно проведене, залежить успіх у конкурентній боротьбі. Сегментування ринку вимагає детальних знань про вимоги споживачів до товару і характеристики самих споживачів. При сегментації ринку на основі більшого числа параметрів точність кожного окремого сегменту підвищується. Тому розглянемо демографічний принцип сегментації ринку [1]. Демографічний принцип сегментації ринку передбачає групування споживачів за віком, статтю, чисельністю сім'ї, етапами життєвого циклу, релігійними переконаннями, расовою належністю, національністю. Сегментування за демографічними ознаками дає змогу оцінити розміри сегментів, вибрати для реклами торгової марки ті чи інші засоби масової інформації, яким віддають перевагу різні за доходами, віком, рівнем освіти сегменти споживачів [2].

Демографічний принцип найчастіше застосовується при сегментуванні ринку, оскільки споживчі потреби найбільш взаємопов'язані з іншими демографічними змінними, які легше виміряти і провести їх оцінку (співвідношення). Міграційні процеси, що відтворюють процеси переміщення населення як на регіональному (державному), так і міжнародному рівнях, безпосередньо позначаються на демографічній ситуації. Еміграція спричиняє відтік населення з країни (регіону), імміграція ж, навпаки, сприяє припливу населення в країну (регіон) [3]. Процес розширення міст, розбудова селищ міського типу (урбанізація) є причиною нерівномірного розподілу населення в країні (регіоні), що перерозподіляє пріоритетність галузей народного господарства. За таких умов розподіл населення зазнає певних нерівномірностей: підвищується кількість міського населення і, відповідно, скорочується кількість сільського. Через це виникає потреба впровадження диференційованого маркетингу, що позначається на укладенні маркетингової політики в цілому. Демографічні зміни мають величезне значення для оцінки маркетингового середовища. Зміни в структурному складі населення, процесах його відтворення та переміщення безпосередньо позначаються на виробництві в цілому і на діяльності суб'єктів господарювання, що, в свою чергу, впливає на вибір маркетингової стратегії.

Поведінка покупця залежить від його сімейного стану та етапів життєвого циклу сім'ї. У цьому зв'язку ринок можна сегментувати так:

- 1) молоді люди, які живуть окремо від батьків;
- 2) молоді подружні пари без дітей;
- 3) подружні пари з дітьми дошкільного віку;
- 4) подружні пари з дітьми шкільного віку;
- 5) сім'ї, у яких діти та дорослі живуть разом з батьками;
- 6) працююче подружжя похилого віку;
- 7) подружжя-пенсіонери похилого віку;
- 8) самотні працюючі люди;
- 9) удовуючі пенсіонери [3].

За рівнем доходів споживачів можна розділити на групи: з низькими доходами, з середніми доходами, з високими доходами. Кожна з цих категорій має різноманітні можливості на придбання товарів і послуг.

Споживачів класифікують за родом занять, тобто за професійною ознакою. Залежно від цього люди різних професій мають свої підходи до організації харчування, ношення одягу тощо. З названою ознакою тісно пов'язаний рівень освіти (або навпаки). Не можна не рахуватися при сегментації ринку з національністю, расовою належністю, релігійними переконаннями покупця [3]. Забезпечення ефективного функціонування ринків продовольства та сільськогосподарської продукції є необхідною передумовою успішного вирішення продовольчої проблеми в державі [4]. Для України збереження

конкурентостійкості та економічної ефективності сільськогосподарських підприємств має стратегічне значення для підйому національної економіки, тому що при успішному його розвитку створюються умови для подолання кризового стану ряду суміжних галузей [5].

Список використаних джерел.

1. Сутність сегментування ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/marketingdi stance/tema-3/3-sutnist-oznaki-ta-kriteriie-segmentuvanna-rinku>

2. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В. Ульянченко та П.Ф. Цигікала. – Х.: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2010. – С.183-205.

3. Герасимчук В. Т., Маркетинг: теорія та практика: Навчальний посібник. – Київ: Вища школа, – 1994. – 327 с.

4. Пономарьова М.С. Проблеми сучасного розвитку аграрного маркетингу / М.С. Пономарьова, О.О. Пономаренко // Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції 25-26 грудня 2015 року м. Одеса. – Одеса: Бондаренко М.О., 2015. – С. 236-238.

5. Пономарьова М.С. Умови збереження конкурентостійкості та економічної ефективності сільськогосподарських підприємств розвитку / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія “Економічні науки». – 2016. – № 2. – С. 170-177.

УДК 355.351.12.2

Ужвенко М.Р., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; **Товма Л.Ф.**, кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕЯКИХ ПИТАНЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ

Постановою № 1066 від 23.11.2016 р. [1], що набрала чинності з 17.03.2017 р., Кабінет міністрів України скасував «радянські» норми природного убутку на багато видів продукції, серед яких є і ті, що входять до норм продовольчого забезпечення та підлягають довгостроковому зберіганню: свіжа картопля, м'ясо і субпродукти птиці та кролів, сіль кухонна. На жаль, суб'єктам господарювання не запропоновано нічого іншого натомість, а це може призвести до серйозних наслідків.

Одним із скасованих нормативних актів, яким регулювалися питання природного убутку у військових частинах був Наказ Міністерства Внутрішніх

справ від 11 серпня 1988 року № 173 «Про норми природних втрат продовольчих товарів, фуражу й посуду».

Виходячи з цього, постає питання законного регулювання:

- 1) приймання продукції від постачальників;
- 2) відповідальності за нестачу;
- 3) податкового обліку;
- 4) чіткої регламентації діяльності начальника продовольчої служби з приводу природного убутку.

Природний убуток продукції – це зменшення її маси внаслідок природної зміни біологічних або фізико-хімічних властивостей при збереженні якісних характеристик [2].

У разі виявлення нестач, встановлених нормами природного убутку, під час приймання продукції претензії постачальникам і перевізникам не пред'являються, оскільки такі відхилення не свідчать про неналежне виконання договірних умов. З цієї причини не оформлюють акти про нестачі товару і не проводять коригування в документах на оприбуткування товару. Водночас у разі виявлення понаднормативних нестач, коли постачальник передав у військову частину меншу кількість продовольства, ніж це встановлено договором купівлі-продажу, отримувач має право (ч.1 ст. 670 ЦКУ):

- вимагати передачі кількості продовольства, якого бракує;
- відмовитися від передачі продовольства і його оплати;
- якщо товар оплачений, вимагати повернення грошей.

Аби уникнути конфліктних ситуацій вважаємо за необхідне врегулювати дане питання на нормативному рівні. Наприклад, видання наказу Командувачем НГУ про норми природного убутку на продукцію, зазначену в скасованих нормативах, але все-таки ґрунтуючись на них, з урахуванням умов сучасності. На сьогодні змінився спосіб господарювання, змінилися самі технології виробництва продукції рослинного і тваринного походження, що, безперечно, вплинуло на фізико-хімічні властивості продовольчої сировини. Саме тому норми убутку, прийняті двадцять років тому, можуть викривляти дані фактичної наявності матеріальних цінностей, залишати непоміченими крадіжки на складах частин, оскільки не відображають сучасного стану речей.

Тому вважаємо, що розміри природного убутку потребують термінового перегляду на нормативному рівні. Такий документ матиме статус локального нормативного акта, що діє у військових частинах НГУ.

Список використаних джерел.

1. Постанова КМУ від 23.11.2016 р. № 1066 «Про визнання деяких актів Української РСР такими, що втратили чинність, та актів Союзу РСР такими, що не застосовуються на території України».

2. Бардаш С.В. Інвентаризація: теорія, практика, комп'ютеризація / С.В. Бардаш : [монографія]. – Житомир: ЖІТІ, 1999. – 372 с.

УДК 332.208.102

Часник М.О., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;
Чухлата Ж.Г., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

В Україні корупція набула системного характеру та інституційних ознак. Корупційні прояви спостерігаються практично в усіх сферах суспільства та найбільш фінансовоємних сегментах національної економіки до компетенції яких входить управління державними ресурсами.

Метою дослідження є системний аналіз запобігання корупції у секторі безпеки і оборони.

Проведені Transparency International (міжнародна громадська організація по боротьбі з корупцією та дослідженні питань корупції у світі) дослідження свідчать, що до найбільш корумпованих сфер діяльності належать нафтогазовидобувна промисловість будівництво та сфера оборони.

Як свідчить світовий досвід, сприятливі умови для корупційної діяльності часто виникають саме в оборонному секторі, де панує культура секретності та безкарності, яка унеможливує здійснення суворого нагляду та контролю. Суспільства багатьох держав світу, вважають, що збройні сили є менш корумпованими, ніж політичні партії, органи законодавчої влади, комерційні підприємства або засоби масової інформації.

Однак показники корумпованості збройних сил є різними для різних країн та регіонів світу.

Наприклад, загалом вважається, що збройні сили держав Західної Європи та США є вільними від корупції. Проте, цього не можна сказати про військові організації молодих незалежних держав Центральної та Східної Європи і, особливо, країн Африки та Латинської Америки.

Що стосується нашої держави, то відповідно до рейтингу, вперше розробленому центром антикорупційних досліджень та ініціатив Transparency International, Україна опинилася в групі D+, де рівень корупційних ризиків становить близько 18%. До цієї групи також увійшли Боснія і Герцеговина, Кенія, Кіпр, Кувейт, Індія, Ізраїль, Ліван, Мексика, Непал, ОАЕ, Сербія, Сингапур, Таїланд та Південна Африка.

Автори дослідження поділили країни на шість груп: від А (дуже низькі корупційні ризики), до якої потрапили Німеччина та Австралія, до F (критичний рівень), куди увійшли зокрема Алжир, Єгипет, Лівія, Сирія, Ємен.

Загалом рівень корупції у світовому військово-промисловому комплексі Transparency International оцінила у 20 млрд доларів щороку.

При цьому укладач доповіді Марк Пайман заявив: “Корупція в оборонному секторі небезпечна і дорого коштує. Платять за корупцію усі: громадяни, військові, компанії і держави. Але при цьому більшість держав роблять недостатньо для того, щоб запобігти корупції, залишають безліч можливостей для безкарного казнокрадства і витрачають гроші, яким можна було б знайти краще застосування”.

Таким чином, посилення дії глобальних чинників, які загрожують стратегічній стабільності у світі та негативно відбиваються на безпековому середовищі України, довели важливість виокремлення корупційного ризику в оборонному секторі.

УДК 339.138 (477)

Чорний С.Ю., студент магістратури Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Пономарьова М.С.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний маркетинг представляє собою певний тип підприємництва, сукупність відносин і служб організації ринкової економіки, орієнтованої на споживача; це динамічна система, яка опосередковано прискорює ефективний обмін товарів та надання послуг, сприяючи пристосуванню господарської діяльності до умов конкуренції.

У діловому світі маркетинг образно називають “філософією бізнесу”, ключовим елементом так званої атакуючої ринкової стратегії. Нині підприємництво фактично не можливе без маркетингу, роль якого зростає. Адже на ризик слід іти розумно, провівши ґрунтовне дослідження ринку, вивчивши в першу чергу попит і пропозицію на ньому. Інакше, правильно не визначити свої можливості, кількість і асортимент товарів, розрахувати ціну тощо. Не сформувавши постачальницьких і збутових структур, марно сподіватись на безперербійне функціонування підприємства. Відсутність реклами і роботи з громадськістю позбавить сприятливої уяви про продукцію підприємства і т.п. А все це – функції маркетингу. Витрати на нього сягають до 50% ціни багатьох товарів. Формувати попит і стимулювати збут допомагають

взаємовідносини з громадськістю; завданням яких є подолання недовіри до товару та підприємства, що його пропонує. І з цією метою формують сприятливий образ (імідж) останньої. Він пов'язаний головним чином не із споживчими якостями товару, а з цінностями, що мають загальнолюдське значення. Наприклад, через імідж до широкої публіки доводиться думка, що кінцевою метою роботи підприємства є не одержання прибутку, а задоволення потреб людей і суспільства. Формувати попит і стимулювати збут допомагають взаємовідносини з громадськістю; завданням яких є подолання недовіри до товару та підприємства, що його пропонує. І з цією метою формують сприятливий образ (імідж) останньої. Він пов'язаний головним чином не із споживчими якостями товару, а з цінностями, що мають загальнолюдське значення. Наприклад, через імідж до широкої публіки доводиться думка, що кінцевою метою роботи підприємства є не одержання прибутку, а задоволення потреб людей і суспільства [1].

Перш за все ринкова орієнтація сільськогосподарського підприємства ґрунтується на вимозі виробляти те, що безумовно знаходить збут, визначається покупцем. Це викликає необхідність при підготовці й прийнятті господарських рішень враховувати суспільний попит і ринкову кон'юнктуру. Практика свідчить, що формування управління агро маркетингом, розвиток відповідної управлінської структури можливий лише в передових організаційних формуваннях із прогресивною технологією виробництва та орієнтуванням на споживача. Створення на різних рівнях служб чи відділів маркетингу, який передбачає повний комплекс досліджень ринку та організацію збуту, доцільний та економічно ефективний лише при умові функціонування сформованого ринку сільськогосподарських продуктів, де існує конкуренція і потенційні покупці мають змогу виробу як між різними товаровиробниками, так і між різними ціновими та якісними показниками товару. Цілі та пріоритетні напрями маркетингу мають бути спрямовані на знаходження нових каналів збуту продукції, розробку та впровадження якісних змін у виробництво, що дасть змогу підвищити якість та зменшити собівартість продукції. Не секрет, що однією з причин, які заважають збуту української сільськогосподарської продукції на зовнішньому ринку, є її досить висока ціна та іноді не досить висока якість. Проте всі зусилля із здешевлення та підвищення якості у процесі виробництва можуть бути знецінені при досить жорсткому митному законодавстві, яке ще зустрічає Україна з боку окремих держав у відношення щодо української сільськогосподарської продукції.

Здійснення аграрної реформи в Україні повинно спрямовуватись на створення економічно ефективного агропромислового виробництва, поглиблення ступеня переробки та поліпшення зберігання сільськогосподарської продукції. Для досягнення максимальної економічної ефективності сільськогосподарських

підприємств у сучасних умовах агромаркетингу необхідно делегувати функції ціноутворення, формування товарної політики, управління каналами реалізації продукції, ведення оптової та роздрібною торгівлі, реклами, проведення ринкових досліджень [2]. Конструктивні зміни в агропромисловому комплексі України, обумовлюють необхідність запровадження новітніх підходів, які полягають у застосуванні маркетингових підходів в управлінні виробничими процесами сільськогосподарських підприємств. Тому, постає необхідність аналізу, розробки та застосування специфічних маркетингових підходів, які були б адаптовані для сільськогосподарських підприємств.

Список літературних джерел.

1. Рябуха І.С. Обґрунтування товарної стратегії підприємства та пошук шляхів підвищення маркетингових позицій підприємства / І.С. Рябуха // Бізнес-навігатор. Міжнародний університет бізнесу і права. – 2014. – № 3. – С. 12-18.

2. Рябуха І.С. Розробка комплексу маркетингу та поліпшення маркетингової діяльності на базі Товариства з обмеженою відповідальністю «Новоалександрівське» Вовчанського району Харківської області / І.С. Рябуха // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки» № 6., 2013. – С. 196-204.

3. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В. Ульянченка та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. – С. 183-205.

4. Пономарьова М.С. Бізнес-планування сільськогосподарських підприємств // Агробізнес: проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку: [Кол. Монографія] / За ред. Г.Є. Жуйкова, Я.В. Сухій, В.С. Ніценка. – Книга 2. Одеса: ТОВ «Лерадрук», 2012. – С. 31-75, 647-655.

УДК 658.012

Якименко М.А., студентка Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва; **Пономарьова М.С.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

ПОГЛЯД НА ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК УМОВУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Підвищення ролі людського фактору у суспільному виробництві привертає все більшу увагу представників науки та практики до необхідності дослідження проблем формування трудового потенціалу на всіх рівнях економічної діяльності. Трудовий потенціал суспільства як його визначають Д.П. Богиня та О. А. Грішнова є інтегрованими кількісними та якісними характеристиками

робочої сили, яка забезпечує певні можливості у створенні матеріальних і духовних благ суспільства. Також трудовий потенціал є наявною і можливою в майбутньому кількістю та якістю праці, якою володіє суспільство, колектив організації, індивід за даного рівня розвитку науки і техніки [1]. **Основою трудового потенціалу суспільства є потенціал окремої людини. Людський потенціал – міра втілених у людині здібностей, таланту, рівня освіти, кваліфікації та їх здатність приносити дохід. Головна функція трудового потенціалу – бути джерелом робочої сили, її формування, розподілу і використання, забезпечуючи прогресивний розвиток суспільства. Економічна сутність трудового потенціалу суспільства** полягає в тому, що він, виступаючи у формі діючої робочої сили, створює матеріальні й духовні цінності, а як потенційна робоча сила – здатний їх виробляти. Звідси важливий висновок – **суспільство зацікавлено в максимальній питомій вазі трудового потенціалу, задіяного в суспільно-корисній праці**, адже це збільшує валовий внутрішній продукт (ВВП) і національний дохід (НД), що зрештою дає можливість підвищити якість життя населення. Соціальна сутність трудового потенціалу полягає в тому, що він дає можливості як окремим особам, так і різним соціальним групам населення визначити своє місце в суспільно-корисній праці, через яку самоствердитися у суспільстві та забезпечити собі і суспільству законне джерело доходів. В. М. Турчина вважає що соціально-економічними пріоритетами розвитку трудового потенціалу організації, що функціонує в сучасній економіці є підвищення творчого потенціалу, активності, організованості, рівня освіти та професіоналізму працівників [2, с. 4]. А. С. Криклій у своєму авторефераті дисертації розглянув етапи та принципи формування трудового потенціалу. Система формування трудового потенціалу окремого виду економічної діяльності складається з різних взаємозалежних етапів (підсистем). Головним елементом в системі формування трудового потенціалу є освітньо-професійна складова, яка включає три основні підсистеми: 1) профорієнтаційна робота; 2) професійна підготовка; 3) неперервне професійне навчання персоналу. Кожна з них може розглядатися як самостійна система, що складається з окремих підсистем, елементів і ланок. Тому ефективність всієї системи залежить від функціонування кожної з її складових. Оскільки організація роботи з формування трудового потенціалу на всіх рівнях економічної діяльності пов'язана з певними витратами матеріальних, фінансових та трудових ресурсів, то кожен етап (підсистема) формування повинен бути чітко обґрунтований критеріями оцінки та мати систему показників вимірювання соціальної та економічної ефективності. При визначенні ефективності кожного з етапів формування трудового потенціалу необхідно дотримуватися наступних принципів:

- відношенням отриманого ефекту до витрат на його здійснення;

- вимірність витрат і результатів в однорідних одиницях;
- врахування основних завдань відповідного етапу;
- побудова на обґрунтованих критеріях та системі показників, що мають відображати як економічну, так і соціальну ефективність;
- диференційованість критеріїв і показників для різних рівнів оцінки [3].

Важливим елементом продуктивних сил і головним джерелом розвитку економіки є люди, їх майстерність, освіта, підготовка, мотивація діяльності. Існує непересічна залежність конкурентоспроможності економіки, рівня добробуту населення від якості трудового потенціалу персоналу підприємства, організації [5]. Важливість формування здорового способу життя молоді, будь-якої людини як найбільш динамічно розвивається соціальної групи викликана зростанням і зміною характеру навантажень на організм людини у зв'язку з ускладненням суспільного життя [6].

Список використаних джерел.

1. Богиня Д. П. Основи економіки праці / Д. П. Богиня, О. А. Грішнова. – К.: Знання-Прес, 2002. – 313 с.
2. Турчина В. М. Соціально-економічні пріоритети розвитку трудового потенціалу організації // В. М. Турчина, – КНЕУ ім. В.Гетьмана: 17 червня 2012 р., – 10 с.
3. Криклій А. С. Формування трудового потенціалу в умовах трансформаційної економіки: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня. док. економ. наук // А. С. Криклій; КНУ ім. Т. Г. Шевченка. – К., 2005. – 27 с.
4. Пономарьова М. С. Stages of social and labor relations development in ukraine and status of the world tendencies under modern conditions (Етапи розвитку соціально-трудова відносин в Україні та стан світових тенденцій в сучасних умовах / М. С. Пономарьова, Ю. С. Чернега, І. І. Чернега // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 4. – С. 69-74.
5. Пономарьова М. С. Проблеми та перспективи розвитку трудового потенціалу країни в умовах формування сучасного ринку праці / М. С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2015. – № 4. – С. 259-266
6. Пономарьова М. С. Розвиток сучасного спорту та фізичного виховання як передумова здорового способу життя / М. С. Пономарьова, М. М. Басюк, К. М. Трегуб // «Глобальні та національні проблеми економіки». Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2015. – № 5.

З М І С Т

Артеменко А.К., Пономарьова М.С. ВИМОГИ ДО ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПРАЦІ.....	4
Аубакірова А.Р., Шовкун Л.В. РИСИ ТА ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ МАСОВОГО ВИРОБНИЦТВА.....	6
Беспалько А.В., Гончаренко Н.Г. РИНОК ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	8
Блудов Ю.І., Шаповал О.А. ПРЕДМЕТНА ОБЛАСТЬ ТЕОРІЇ ПУБЛІЧНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	9
Божко А.Ю., Науменко М.О. АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВІЙСЬКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	11
Борисюк О.С., Кравченко Н.М. ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ЕКОНОМІКУ.....	13
Гаврюк В.В., Каплун С.О РОЗРОБКА АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВАРІАНТУ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ.....	14
Гдудльський С.В., Гафуров О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗБЕРІГАННЯ РЕЧОВОГО МАЙНА.....	15
Господицько Г.А., Сахненко О.І. ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	16
Заєць А.В., Шаповал О.А., Василенко В.П. ОБҐРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНІ.....	18
Кисляк І.Ю., Товма Л.Ф. КОНЦЕПЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ЗАХОДІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ.....	20
Кісса О.С., Зозуля А.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	21
Кобиляцький В.В., Морозова Л.В. СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	23
Кобиляцький В.В., Нестеренко Р.В. ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОБУТОВИХ ПОТРЕБ ОСОБОВОГО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	25
Коробко А.В., Сахненко О.І. ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ – НАЙВАЖЛИВІШИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	26

З М І С Т

Коробко А.В., Фісун К.А. АНАЛІЗ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МОДЕЛЕЙ І МЕТОДІВ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	28
Кофанов А.Р., Морозова Л.В. ВПЛИВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ.....	30
Кравченко Я.В., Гончаренко Н.Г. РОЛЬ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БЮДЖЕТНОГО СЕКТОРУ.....	31
Криворотенко М.О., Осипенко С.М. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИТРАТ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	33
Кутовенко Є.В., Черкашина М.В. РОЗВИТОК ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ.....	34
Ланцман О.Д., Герасименко В.Н. РОЗВИТОК ІНВЕСТУВАННЯ У НЕРУХОМІСТЬ ЧЕРЕЗ ФОНДИ ФІНАНСУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ТА ФОНДИ ОПЕРАЦІЙ З НЕРУХОМІСТЮ.....	36
Лісін О.С., Крамаренко К.М. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	37
Мар'єнко С.Є., Герасименко Л.В. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	39
Мар'єнко С.Є., Товма Л.Ф. УДОСКОНАЛЕННЯ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....	40
Мельник Д.І., Троцький Р.С. АНАЛІЗ СТАНУ БЕЗПЕКИ ВІЙСЬКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	42
Мірошніченко А.В., Басюк М.М. ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	44
Олійник В.В., Каплун С.О. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ-ФАХІВЦІВ З ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШЛЯХОМ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ПРОГРАМ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	46
Онацький О.М., Науменко М.О. УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	48
Онищенко А.О., Касім О.Г. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	50
Острась В.В., Пономарьова М.С. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСТВА.....	52

З М І С Т

Петрівський О.О., Зуб О.В. ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ В РАЦІОНІ – ОСНОВА ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ.....	54
Полушкін А.Р., Морозова Л.В. ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ.....	56
Радченко К.А., Єфремова Н.О. ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ, ЦІЛІ ТА ЕТАПИ.....	58
Романенко І.І., Крамаренко К.М. ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ.....	60
Салогуб В.О., Шовкун Л.В. РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ВИВОДУ НА РИНОК НОВОГО ТОВАРУ.....	62
Семенюк О.В., Пономарьова М.С. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ.....	64
Сиса А.В., Осипенко С.М. ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	66
Тітова М.І., Шовкун Л.В. ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ, ЦІЛІ ТА ЕТАПИ.....	68
Ткаченко А.А., Ломовських Л.О. УРАХУВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНИХ ФАКТОРІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ МАРКЕТИНГУ.....	70
Ужвенко М.Р., Товма Л.Ф. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕЯКИХ ПИТАНЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ.....	72
Часник М.О., Чухлата Ж.Г. АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ.....	74
Чорний С.Ю., Пономарьова М.С. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	75
Якименко М.А., Пономарьова М.С. ПОГЛЯД НА ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК УМОВУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	77

**ПІДСУМКОВА НАУКОВО ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
КУРСАНТІВ, СЛУХАЧІВ І СТУДЕНТІВ**

Секція 3

“Економічні науки”

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: *І.Є. Морозов*

Комп'ютерне складання і верстання: *С.О. Воробйов;*
О.В. Ніконенко;
С.А. Малишкін

Формат 60x84¹/₁₆. Ум. друк. арк. 7,29.
Тираж 50 прим. Зам. № 147

Видавець і виготовлювач Національної академії Національної гвардії України
майдан Захисників України, 3, м. Харків-1, 61001.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4794 від 24.11.2014 р.